

KULTURA

Kwartalnik Gminy Biłgoraj

nr (42) kwiecień – czerwiec 2022 r.

ISSN 2299 – 047X

Mijają już trzy miesiące odkąd trafili do nas pierwsi goście. Remiza strażacka w Dąbrowicy stała się od tamtego czasu domem dla ludzi uciekających przed wojną na Ukrainie. Dotychczas skorzystało z naszej pomocy około pięćdziesięciu osób, a na stałe gościmy sześć rodzin. To głównie kobiety z dziećmi. Najmłodsze obchodziło u nas niedawno pierwsze urodziny. Gościmy również osoby w podeszłym wieku. Jedna z pań porusza się wyłącznie na wózku inwalidzkim i wymaga częstej opieki lekarskiej. Jest też inna starsza Pani. Biegłe mówi po angielsku i niemiecku. Pokazuje nam swoje zdjęcia z młodości i opowiada o swoim życiu na ukochanej Ukrainie. Ma nadzieję, że jeszcze tam wróci.

W pierwszych dniach funkcjonowania Domu dla uchodźców w Dąbrowicy musieliśmy zorganizować wszystko w bardzo krótkim czasie. Poczynając od łóżek po pralkę, na ubraniach i pomocy lekarskiej kończąc. To był trudny czas dla wszystkich zaangażowanych

w pomoc. Na szczęście nie brakowało osób, które chciały do nas dołączyć. Społeczność Dąbrowicy i samorząd Gminy Biłgoraj udzielił uchodźcom ogromnego wsparcia. Włączyła się zarówno młodzież jak i osoby starsze. Wzruszające było ich zaangażowanie.

Teraz mamy stałych gości i w remizie nie ma już rotacji. Dzięki temu sprawnie udało się usystematyzować pracę wolontariuszy, którzy nadal czuwają nad spokojem i bezpieczeństwem naszych gości.

Nie wiadomo jak długo trwać będzie konflikt na Ukrainie ale wiadomo jedno, mieliśmy okazję przekonać się jak wielkie są nasze serca.

Grażyna Skrzydłowska
Koordynator

Redaktor naczelny: Celina Skromak

Dziennikarze wydania: Dominik Róg, Sebastian Chyl, Agnieszka Czarnecka, Joanna Portka, Teresa Mazurek, Marcelina Róg, Dorota Malec, Joanna Radawiec, Zofia Bielak, Ewa Nizio, Beata Bełzek, Elżbieta Kostrzanowska, Zofia Nizio, Zofia Karczmarzyk, Elżbieta Mielniczuk, Grażyna Skrzydłowska, Dzienny Dom Senior+ w Bukowej, Irmina Ziętek, Jerzy Odrzywolski, Celina Skromak.

Zdjęcie na okładce: Irmina Ziętek

Na okładce: Cecylia Zygunt, Kasia Rączka i Milenka Jargieło ze Stanisławem Jaskułą na 56. Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym

Druk: Drukarnia Helvetica, ul. Włosiankarska 13 A, 23-400 Biłgoraj

Wydawca: Gminny Ośrodek Kultury w Biłgoraju, ul. Kościuszki 88, 23 – 400 Biłgoraj

www.gokbilgoraj.pl, e-mail: gok_bilgoraj@op.pl

Spis treści:

Koncert Pieśni Pasyjnej i Pokutnej w Korytkowie Dużym	4
Gminny Konkurs na Palmę, Pisanek i Ozdobę Wielkanocną	5
Charytatywny Kiermasz Wielkanocny	6
Katarzyna Zygmunta podwójną laureatką konkursu wojewódzkiego	6
Uroczystość w Dereźni upamiętniająca Chrzest Polski	7
102. rocznica urodzin św. Jana Pawła II	8
Dęby Katyńskie – Łańcuch Pamięci Kolejnych Pokoleń	9
Rodzina - tu zaczyna się życie, a miłość nigdy się nie kończy	10
Sukces Martynki Kowal na 41. Małym Konkursie Recytatorskim	10
Najlepsze spektakle szkolnych grup teatralnych	11
Szkoła Podstawowa w Korczowie na czwartym miejscu w 43. OTBRD	12
Szkoła Podstawowa w Korczowie znowu na podium!	13
Finalistka z matematyki	13
Samuel finalistą konkursu z języka niemieckiego	14
Amelia i Zuzanna finalistkami kuratorskich konkursów przedmiotowych	14
Dzień Rodziny w Starym Bidaczowie	15
Szkolny Konkurs Recytatorski „Maria Konopnicka w słowach dzieci”	15
Matematyczny sukces przedszkolaków ze Szkoły Podstawowej w Smółsku Małym	16
Kolejny tryumf uczennicy z Soli	17
Turniej piłki nożnej dla Szkół Podstawowych	18
Młodzi liderzy przykładem dla obywateli Gminy Biłgoraj	19
Tydzień Bibliotek 2022 w Filii Bibliotecznej w Korytkowie Dużym	20
Spotkanie autorskie z Krystyną Zofią Kamieniak – artystką z Biłgoraja	21
Gminne eliminacje konkursu plastycznego „Radość czytania – radością malowania”	21
Konkurs fotograficzny – „Przylapani z książką” - rozstrzygnięty	23
II spotkanie z zaprzyjaźnionym Domem Pomocy dla Seniorów w Biłgoraju	24
Leśne historie – Komiks	24
Milenka Jargieło i Kasia Rączka laureatkami festiwalu „Dziecko w folklorze”	25
Śpiewaczki z gminy Biłgoraj laureatkami Festiwalu w Kazimierzu	25
Podsumowanie projektu i lekcja historii w Nadrzeczu	26
Zespoły teatralne z Gminy Biłgoraj na Sejmiku w Tarnogrodzie	27
Granty z Działalności Lokalnej 2022	28
Powróćmy jak za dawnych lat	28
Męski Zespół Śpiewaczy z Bukowej laureatem Festiwalu Jawor – U źródeł Kultury 2022	30
Rozśpiewani w tradycji	30
Koncerty wieńczące projekt „Rozśpiewani w tradycji”	33
Teatralnie w Dereźni	35
Otwarcie świetlicy wiejskiej w Majdanie Gromadzkim	36
Gmina Biłgoraj otrzymała środki pieniężne	36
Złote Gody w Gminie Biłgoraj	37
Ochotnicza Straż Pożarna w Smółsku Dużym najlepsza!	38
Wójt z absolutorium	39
Młodzież z wizytą w urzędzie	39
Badania terenowe w Puszczy Solskiej	40
Początki Ratwicy – (cz. II - Łubiarze)	40
Opowieści z dawnych lat - Wiktor Rymarz o korczowskich strachach	42
Wspomnienia wojenne z Korczowa – Tadeusz Oleszczak	43
Mieszkańcy dawnej Gminy Sól w wojsku rosyjskim podczas I wojny światowej (część II)	45

str. 8

„Totus Tuus” – Cały Twój Maryjo! – to hasło przewodnie szkolno – przedszkolnych wydarzeń jakie miały miejsce w Szkole Podstawowej im. Papieża Jana Pawła II w Dereźni Solskiej upamiętniających 102. rocznicę urodzin patrona. Na uroczystości rocznicowe złożyły się między innymi zajęcia w Galerii Jana Pawła II, tematyczne zajęcia dydaktyczno – wychowawcze ...”, lekcje wychowawcze dla młodzieży.

str. 19

„Jesteśmy młodzi - o obywatelskość nam chodzi!” to projekt realizowany przez Fundację Bliżej Pasji. W przedsięwzięciu wzięła udział młodzież szkolna z Bidaczowa, Bukowej, Dąbrowicy, Korytkowa Dużego, Smółska oraz Soli. Projekt rozpoczął 1 lutego 2021 r. trwał do końca kwietnia 2022 r. Przez ponad rok, pod okiem koordynatorów, uczestniczyło w nim kilkudziesięciu młodych ludzi.

str. 33

Dwa wzruszające koncerty tradycyjnych pieśni biłgorajskich dla społeczności szkolnych odbyły się 14 czerwca w Woli Dereźniańskiej i w Bukowej. Koncerty zwińczyły zakończenie projektu „Rozśpiewani w tradycji” – Warsztaty białego śpiewu. Bohaterami koncertów byli uczniowie, uczestnicy projektu, którzy z dumą zaprezentowali nabyte umiejętności śpiewu otwartym głosem i poznany repertuar tradycyjnych pieśni biłgorajskich.

str. 42

Starsi ludzie nie mieli telewizorów, nie umieli pisać w większości i czasem się nudzili, dlatego się schodzili i opowiadali, każdy co miał do opowiedzenia. Pamiętam, że do mojego ojca schodzili się kiedyś sąsiedzi, bracia i inni. Ja lubiłam bardzo słuchać, co oni tam sobie mówią. Siadałam gdzieś z boku zwykle i słuchałam.

str. 43

Pamiętam dni, kiedy Niemcy ludzi wysiedlali. Przeżyliśmy to bardzo, a tylko cudem uniknęliśmy wywózki. Wtedy wszyscy uciekali do lasu pod Ładę, no i my też pojechaliśmy tam rano. W lesie ukrywało się dużo ludzi. Byliśmy tam, gdzie ciągną się góry od Szary Biłgoraj-Smółsko aż pod Czarną Ładę. Tam każdy gonił krowy i inny dobytek. Pamiętam, że krowy ryczały i zgroza była.

Koncert Pieśni Pasyjnej i Pokutnej w Korytkowie Dużym

Po dwóch latach przerwy spowodowanej pandemią, ponownie zabrzmiały pieśni pasyjne i pokutne w Korytkowie Dużym.

Tradycyjnie, od 2014 roku w niedzielę poprzedzającą Niedzielę Palmową, w Kościele p.w. Matki Bożej Bolesnej w Korytkowie Dużym odbywa się Koncert Pieśni Pasyjnej i Pokutnej w wykonaniu Chórów Ziemi Biłgorajskiej. Głównym przesłaniem tegorocznego koncertu była wspólna modlitwa o pokój na Ukrainie, z prośbą do Dobrego Boga o opiekę nad całym narodem Ukraińskim oraz nad całym światem.

W tej edycji koncertu wzięli udział: Chór Męski Ziemi Biłgorajskiej „Echo”, Chór parafii p.w. Św. Jana Nepomucena i M-GOK we Frampolu, Chór „Cordis” parafii p.w. Świętej Trójcy i WNMP w Biłgoraju, Chór „CantateDeo” parafii p.w. Św. M. Magdaleny w Biłgoraju, Chór parafii p.w. MBB w Korytkowie Dużym i GOK w Biłgoraju oraz Męski Zespół Śpiewaczy z Bukowej. Każdy chór wykonał po trzy pieśni pasyjne lub pokutne. W tym roku organizatorzy zrezygnowali ze wspólnego wykonania dwóch pieśni, jak to było do tej pory, co spowodowane było troską o zdrowie wykonawców.

Organizatorami koncertu byli: Chór parafii p.w. MBB w Korytkowie Dużym i Gminnego Ośrodka Kultury w Biłgoraju, Parafia p.w. MBB w Korytkowie Dużym oraz Gminny Ośrodek Kultury w Biłgoraju.

Jerzy Odrzywolski

Gminny Konkurs na Palmę, Pisanek i Ozdobę Wielkanocną

7 kwietnia odbyło się rozstrzygnięcie Konkursu Wielkanocnego dla dzieci i młodzieży szkolnej uczęszczających do gminnych Szkół Podstawowych.

Celem konkursu jest kultywowanie tradycji Świąt Wielkanocnych i związanych z nimi tradycji własnoręcznego wykonywania z naturalnych materiałów palm, pisanek i ozdób wielkanocnych oraz pobudzanie inwencji twórczej i rozwijanie wyobraźni plastycznej dzieci i młodzieży.

Na Konkurs wpłynęło 172 prace z 12 szkół z terenu Gminy Biłgoraj.

Komisja w składzie :

1. Bożena Bednarczuk – Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Obszy
2. Zofia Nizio – Dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Biłgoraju z/s w Soli
3. Celina Skromak – Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Biłgoraju po obejrzeniu wszystkich prac postanowiła nagrodzić:

W kategorii I (przedszkola oraz klasy I-III SP)

PISANKA

I miejsce: Zuzanna Wasąg, kl. III, SP w Ciosmach, Błażej Szymczak, kl. II i Milena Skubis, kl. I, SP w Woli Dereźniańskiej, Szymon Grzywna, 5 lat, SP w Korytkowie Dużym.

II i III miejsca nie przyznano.

PALMA

I miejsce: Lena Welc, kl. III, SP w Starym Bidaczowie, Gabriela Misa, kl. I i Adam Dzido, kl. III, SP w Woli Dereźniańskiej, Michał Bąk, kl. III i Jakub Malec, 5-6 lat, SP w Bukowej

Jakub i Karol Zwolak, 3-4 lata, SP w Korytkowie Dużym.

II miejsce: Marcin Szado, kl. III, ZSPIP w Soli, Mikołaj Bak, 3-4 lata i Daria Kaczor, 5-6 lat, SP w Bukowej, Marcel Skarbek, kl. I i Martyna Kowal, kl. III, SP w Dereźni

III miejsce: Hanna Rząd, kl. I, SP w Ciosmach, Kacper Pankowicz, 6 lat i Hanna Szuper, 3-4 lata, SP w Gromadzie, Natalia Mazurek, kl. II, SP w Korczowie, Antoni Małysza, 3-4 lata, SP w Korytkowie Dużym, Piotr Malec, kl. III, SP w Dąbrowicy.

OZDOBA

I miejsce: Kinga Sobień, 6 lat, SP w Starym Bidaczowie, Kacper Paluch, kl. I, SP w Soli, Jakub Surmacz, 4 lata i Milena Grab, kl. III, SP w Ciosmach, Emilia Różańska, 5 lat, SP w Korytkowie Dużym, Gabriela Kapka, kl. I i Gracjan Dziura, kl. I, SP w Dąbrowicy.

II miejsce: Natan Banach, kl. I, ZSPIP w Soli, Alicja Micyk, kl. II, Natalia Micyk, kl. III, SP w Smółsku.

III miejsce: Zuzanna Kryń, 6 lat i Kacper Waluda, 6 lat, SP w Starym Bidaczowie, Zuzanna Zygmunt, kl. I, ZSPIP w Soli, Mateusz Paczos, przedszkole, SP w Woli Dereźniańskiej, Antoni Dyniec, 5-6 lat, SP w Bukowej, Julia Myszak, 5 lat, SP w Korytkowie Dużym.

W kategorii II (klasy IV – VIII)

PISANKA

I miejsce: Artur Jargiello, kl. V, Alicja

Ciężka kl. VI i Maja Dyl, kl. VII, SP w Hedwizynie, Damian Rapa, kl. VII, SP w Gromadzie.

II miejsce: Amelia Dziedzic, kl. VIII, SP w Starym Bidaczowie, Zuzanna Małysza, kl. V, SP w Bukowej.

III miejsca nie przyznano.

PALMA

I miejsce: Bartłomiej Kaczor, kl. V i Michał Tutka, kl. VI, ZSPIP w Soli, Maja Zakrzewska, kl. V, SP w Bukowej.

II miejsce: Oliwia Rzeźnik, kl. IV i Milena Rataj, kl. VI, SP w Woli Dereźniańskiej

III miejsce nie przyznano.

OZDOBA

I miejsce: Ernest Galant, kl. IV, SP w Korczowie, Julia Ulidowska, kl. V i Agata Paczos, kl. VII, SP w Woli Dereźniańskiej, Krystian Kaczor, kl. VIII, SP w Bukowej, Kacper Zwolak, kl. VI, SP w Dąbrowicy.

II miejsce: Bartłomiej Rymarz, kl. IV, SP w Starym Bidaczowie, Kamil Sobaszek, kl. IV, SP w Gromadzie, Agata Okoń, kl. VI, SP w Smółsku.

III miejsce: Zuzanna Rymarz, kl. VIII i Patryk Flis, kl. VI, SP w Starym Bidaczowie, Emilia Stós, kl. VI, SP w ZSPIP w Soli.

Wszystkim uczestnikom dziękujemy za udział w konkursie, a laureatom składamy gratulacje.

Celina Skromak

Charytatywny Kiermasz Wielkanocny

W sobotę 9 kwietnia, po rozstrzygnięciu Gminnego Konkursu na Palmę, Pisanek i Ozdobę Wielkanocną, zorganizowanego dla dzieci i młodzieży ze Szkół Podstawowych z terenu Gminy Biłgoraj zorganizowano charytatywny kiermasz tych pięknych prac.

Tak samo jak w ubiegłym roku uzyskany dochód przeznaczono na leczenie małego mieszkańca naszej gminy, Szymonka Małka z Korczowa.

Pierwsze datki do puszek wrzucili Wiesław Różyński Wójt GB i pracownicy UG Biłgoraj, a sam kiermasz zorganizowano przy sklepie „Palinka” w Biłgoraju. Dziękujemy za stworzenie takiej możliwości Państwu Elżbiecie i Krzysztofowi Palinkom, a za przeprowadzenie kiermaszu Andrzejowi Roszkowskiemu i Stanisławowi Cieślakowi. Dziękujemy również wszystkim uczniom i ich rodzicom, którzy wspólnie przygotowali te przepiękne ozdoby wielkanocne, oraz wszystkim ludziom dobrej woli, którzy wzięli udział w akcji na rzecz Szymonka. Dziękujemy za każde wsparcie.

W poniedziałek 11 kwietnia zebraną kwotę przeznaczoną na leczenie Wójt Gminy Biłgoraj Wiesław Różyński przekazał rodzicom chłopca.

Celina Skromak

Katarzyna Zygmunt podwójną laureatką konkursu wojewódzkiego

2 kwietnia w Muzeum Wsi Lubelskiej rozstrzygnięto III Wojewódzki Konkurs na Palmę i Pisanek Wielkanocną, którego organizatorem jest Wojewódzki Ośrodek Kultury w Lublinie. Podwójną laureatką konkursu została mieszkanka gminy Biłgoraj Katarzyna Zygmunt.

Celem konkursu jest upowszechnianie tradycji świątecznych i przekazywanie o nich wiedzy oraz budowanie integracji międzypokoleniowej, a także ocalenie od zapomnienia tego, co najpiękniejsze w naszej kulturze, a co związane jest z Wielkim Postem i Świętami Zmartwychwstania Pańskiego.

Na konkurs wpłynęło łącznie 450 prac, palm i pisanek w kategorii tradycyjnej i współczesnej. Prace oceniało Jury w składzie: dr hab. prof. UMCS Mariola Tymochowicz, Iwona Olech, Bogna Głuchowska, Katarzyna Kraczoń i Beata Urniaż-Księżka.

W kategorii pisanek wielkanocna wykonana techniką tradycyjną drugą nagrodę otrzymała twórczyni ludowa z Korytkowa Dużego Katarzyna Zygmunt, natomiast w kategorii tradycyjna palma wielkanocna p. Kasia otrzymała pierwszą nagrodę.

Serdecznie gratulujemy!

Celina Skromak

Uroczystość w Dereźni upamiętniająca Chrzest Polski

*„A wiecie wy, bracia moi, Kto nam pierwsze krzyże stawił,
Kto ojczyste progi chaty w imię Boże błogosławił?”*

Recytacją wiersza Marii Konopnickiej „O św. Wojciechu”, który to święty jest głównym patronem naszej Ojczyzny, uczniowie klasy I Szkoły Podstawowej im. Papieża Jana Pawła II w Dereźni Solskiej rozpoczęli uroczystość upamiętniającą Chrzest Polski.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej 22 lutego 2019 r. przyjął ustawę zakładającą ustanowienie dnia 14 kwietnia państwowym Świętem Chrztu Polski. Akt przyjęcia chrztu przez księcia Mieszka I datowany na 14 kwietnia 966 r. był doniosłym i przełomowym wydarzeniem w dziejach narodu polskiego bowiem uznawany jest za symboliczny początek państwa polskiego i kościoła katolickiego w naszym kraju. Niezatarte znamię Chrztu Polski zakorzeniające nasz naród w duchowe dziedzictwo Chrystusowej Ewangelii przynosiło nam przez wieki błogosławione owoce o czym w swoich prezentacjach opowiadali uczniowie klasy VIII. Polska kultura, historia i tożsamość narodu rozwijały się na fundamencie tradycji chrześcijańskiej. Polska wielokrotnie stała w obronie chrześcijańskiej Europy, była i nadal jest strażnikiem i promotorem wartości chrześcijańskich.

Państwowe Święto Chrztu Polski jest dla nas okazją odkrywania w chrześcijańskich dziejach naszego narodu impulsu do współczesnego budowania codzienności na uniwersalnych, niezawodnych i nieprzemijających wartościach, które stanowiły fundament polskiej państwowości. Dziękując za dar Wiary, Kościoła i Ojczyzny na zakończenie uroczystości wszyscy wspólnie zaśpiewali Hymn Jubileuszu 1050 Rocznicy Chrztu Polski „Jesteśmy krajem chleba”:

„Od Bałtyku po Giewontu krzyż
tkwią korzenie naszej polskiej wiary.
Przez Mieszka Chrzest jesteśmy kra-

jem Chleba, Silnym Miłosierdziem
Pana.”

Zofia Bielak

102. rocznica urodzin św. Jana Pawła II

*„Powoli schodek za schodkiem
od Wadowic do Nieba bram
szedłeś jasny, mocny i święty
osiemdziesiąt pięć lat”*

„Totus Tuus” – Cały Twój Maryjo! – to hasło przewodnie szkolno – przedszkolnych wydarzeń jakie miały miejsce w Szkole Podstawowej im. Papieża Jana Pawła II w Dereźni Solskiej upamiętniających 102. rocznicę urodzin patrona.

Na uroczystości rocznicowe złożyły się między innymi: zajęcia w Galerii Jana Pawła II, tematyczne zajęcia dydaktyczno – wychowawcze przybliżające dzieciom przedszkolnym osobę św. Papieża Polaka: „Szukałem Was...” – lekcje wychowawcze dla młodzieży wzbogacone o prezentacje multimedialne, konkursy, turnieje wiedzy i quizy oraz udział uczniów w tematycznych konkursach zewnętrznych.

Zwieńczeniem podejmowanych działań w obszarze pracy z patronem był występ artystyczny naszych wychowanków. Dzieci 3 – 4 letnie piosenką „Czy wy wiecie...?” przypomniały dzieciństwo, młodość, kapłaństwo i papieństwo. Starsza grupa przedszkolna śpiewem i tańcem uczciła patrona. Z kolei uczniowie klasy V opowiadali o papieskim zawierzeniu - „Totus Tuus” - siebie i całego świata Matce Bożej. Wątek maryjny obecny był w tekstach czytanych, recytowanych wierszach, piosenkach i pieśniach „Bywają chwile”, „Jest na świecie miłość”, „Obudź mnie do wiary Matko”, śpiewanych przez chórek szkolny składający się z uczniów klasy IV i V. Na zakończenie wszyscy zaśpiewali utwór „Nie zastąpi Ciebie nikt”, który stał się hymnem obchodów 100 – lecia urodzin Karola Wojtyły – Papieża Jana Pawła II.

Przez 26 lat swojego pontyfikatu Jan Paweł II uczył nas jak iść za Maryją. Chciejmy przejść tę drogę razem z NIM i na nowo zrozumieć nasze powołanie prosząc: „Obudź nas do wiary Matko. Obudź naród by nie zasnął.”

Zofia Bielak

Dęby Katyńskie – Łańcuch Pamięci Kolejnych Pokoleń

„By czas śladów nie zatarł...”

W 2007 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustanowił 13 kwietnia Dniem Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej. W tym samym roku zrodziła się idea upamiętnienia ofiar NKWD poprzez sadzenie „Dębów Pamięci”.

Ksiądz Józef Joniec, założyciel i prezes Stowarzyszenia „Parafiada”, nadał jej formę programu edukacyjnego „Katyń... ocalić od zapomnienia”. Program ten w znaczący sposób przyczynia się do zachowania i przekazywania pamięci o niemal 22 tysiącach znanych i nieznanach osób skrytobójczo zamordowanych i spoczywających w Katyniu, Charkowie, Miednoje, Bykowni. Przed szkołami w Polsce zasadzone zostały liczne dęby w myśl zasady – jeden dąb, jedno nazwisko z listy katyńskiej.

W 2010 r. nasza szkoła włączyła się w ogólnopolski projekt patriotyczny „Katyń... ocalić od zapomnienia”. Posadziliśmy dwa dęby upamiętniające ofiary zbrodni katyńskiej - plutonowego podchorążego Wacława Szozdę i starszego posterunkowego Romana Rozwadowskiego – niemych Bohaterów Ziemi Biłgorajskiej.

13 kwietnia obchodziliśmy 82. Rocznicę Zbrodni Katyńskiej. Nasza szkoła włączyła się w akcję „Dęby Katyńskie – Łańcuch Pamięci Kolejnych Pokoleń” ogłoszonej przez Lubelskiego Kuratora Oświaty pod honorowym patronatem Ministra Edukacji i Nauki prof. Przemysława Czarnka. W tym dniu o godz. 12.00 w szkolnym ogrodzie, przy Dębach Pamięci spotkała się społeczność szkolna na NIEcodziennej lekcji historii przygotowanej przez panią Małgorzatę Szczęśniak. Uroczystość miała

formę „Apelu Pamięci”, podczas którego uczniowie odśpiewali hymn i przybliżyli prawdziwą historię wydarzeń w Katyniu, w tym losy elity narodu polskiego, osób wziętych do niewoli po agresji ZSRR na Polskę. Przypomnieli również o 12. rocznicy katastrofy lotniczej pod Smoleńskiem, podczas której zginęła cała delegacja RP, w tym prezydent RP prof. Lech Kaczyński wraz z małżonką Marią Kaczyńską. Przy dębach zapalone zostały symboliczne białe – czerwone znicze. Pamiątką z tego wydarzenia jest relacja filmowa, a zdjęcia dokumentujące szkolne „Dęby Pamięci” znajdują się na wirtualnej mapie województwa lubelskiego.

Udział w akcji „Dęby Katyńskie – Łańcuch Pamięci Kolejnych Pokoleń” ukazuje rolę współczesnych uczniów będących ważnym ogniwem w łańcuchu pamięci przekazywanej z pokolenia na pokolenie. Ten wyjątkowy łańcuch nie może zostać przerwany, co potwierdza obecna sytuacja związana z wojenną agresją rosyjską. Naszym wspólnym obowiązkiem jest kształtowanie w młodym pokoleniu miłości do Ojczyzny w oparciu o wiedzę historyczną i doświadczenie minionych pokoleń oraz troska o to byśmy świadczyli o prawdzie.

Zofia Bielak

Rodzina – tu zaczyna się życie, a miłość nigdy się nie kończy

Dzień mamy i taty to idealny moment na złożenie życzeń kochanym rodzicom, podziękowanie im za troskę, poświęcenie, za każdy zwyczajny dzień.

15 czerwca w Szkole Podstawowej w Dereźni Solskiej dzieci z oddziałów przedszkolnych chcąc wyrazić swą miłość i wdzięczność przygotowały uroczystą akademię z okazji Dnia Mamy i Dnia Taty. Tego dnia sala gimnastyczna stała się miejscem, w którym dzieci w pięknych strojach prezentowały rodzicom bogaty program artystyczny.

Przedшкоlaki swój występ rozpoczęły od powitania dostojnych gości, następnie były wiersze, piosenki, tańce oraz życzenia dla kochanych rodziców. Podczas wręczania własnoręcznie wykonanych upominków całusom oraz uściskom nie było końca, a niejednemu w oku zakręciła się łza wzruszenia i dumy ze swojej pociechy. Po słowno-muzycznej prezentacji wszyscy zasiedli do słodkiego poczęstunku. Ten magiczny dzień upłynął w niezwykle miłej i rodzinnej atmosferze.

Ewa Nizio

Sukces Martynki Kowal na 41. Małym Konkursie Recytatorskim

27 kwietnia w Remizo – Świetlicy w Nadzeczcu odbyły się gminne eliminacje Małego Konkursu Recytatorskiego. Na etapie powiatowym w Biłgorajskim Centrum Kultury Gminę Biłgoraj będzie reprezentować 3 recytatorów.

W eliminacjach gminnych wzięło udział 29 uczestników reprezentujących 11 Szkół Podstawowych. Komisja w składzie Ewa Bordzań i Halina Ewa Olszewska po wysłuchaniu wszystkich prezentacji wyłoniła 3 laureatów, którzy otrzymali nominacje uczestnictwa w szczeblu powiatowym konkursu.

Laureaci gminni 41. Małego Konkursu Recytatorskiego:

Martyna Kowal, kl. III, SP w Dereźni
Maciej Hajduk, kl. IV, SP w Dąbrowicy
Wanessa Sępień, kl. VII, SP w Gromadzie
Wyróżnienia w konkursie otrzymali:

Milena Markowicz, kl. III, SP w Smółsku
Julia Sawa, kl. IV, SP w Starym Bidaczowie
Amelia Pielak, kl. VI, SP w Woli Dereźniańskiej
Zuzanna Bielak, kl. V, SP w Dąbrowicy
Paweł Stawarski, kl. IV, SP w Korytkowie Dużym
Roksana Welc, kl. VIII, SP w Starym Bidaczowie
Katarzyna Rączka, kl. VIII, SP w Woli Dereźniańskiej

Wszystkim uczestnikom, recytatorom i opiekunom dziękujemy za udział w konkursie. Nagrodzonym i wyróżnionym jeszcze raz serdecznie gratulujemy.

Finał powiatowy 41. Małego Konkursu Recytatorskiego odbył się 7 maja w Biłgorajskim Centrum Kultury. W trzech kategoriach wiekowych rywalizowało ponad 20 uczestników. Jury przyznało trzy wyróżnienia i trzy nominacje do konkursu wojewódzkiego w Lublinie. Wśród laureatów jest dwoje recytatorów z Gminy Biłgoraj.

Kwalifikacja do Wojewódzkiego Koncertu Laureatów w Lublinie:

- Martyna Kowal - Szkoła Podstawowa w Dereźni;
- Nikola Szczur - Szkoła Podstawowa w Chmielku;
- Przemysła Socha - Szkoła Podstawowa w Józefowie.

Wyróżnienia:

- Filip Szczepanik - Szkoła Podstawowa we Frampolu;
- Maciej Hajduk - Szkoła Podstawowa w Dąbrowicy;
- Oliwia Bielak - Szkoła Podstawowa w Majdanie Nepry-

skim.

W Turnieju Wojewódzkim 41. Małego Konkursu Recytatorskiego, który odbył się w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie w dniach 6-7-8 czerwca 2022 r. wzięło udział 75 recytatorów w trzech kategoriach wiekowych.

Martyna Kowal, uczennica kl. III, Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Dereźni Solskiej otrzymała **wyróżnienie**. Najserdeczniejsze gratulacje dla Martynki!

Celina Skromak

Najlepsze spektakle szkolnych grup teatralnych

20 kwietnia rozstrzygnięto gminny konkurs teatryków szkolnych. Najlepsze spektakle XII Międzyszkolnych Konfrontacji Teatralnych on-line zostały nominowane do udziału w 21. Powiatowym Przeglądzie Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych w Tarnogrodzie.

Spektakle zgłoszone na gminne konfrontacje oceniała komisja w składzie Maryla Olejko – Kierownik Artystyczny i Lidia Grabowska – Instruktor w Biłgorajskim Centrum Kultury. Komisja obejrzała 9 spektakli:

- „Olimp – reaktywacja. Na herbatce u Afrodyty”
„Triumf Atlasa” - Szkoła Podstawowa im. ks. Jerzego Popiełuszki w Bukowej, opiekun Joanna Radawiec, Małgorzata Słowik, Małgorzata Małyśza, Weronika Kulińska,

- „Jaś i Małgosia” - Oddział Szkolny w Ciosmach, opiekun Paulina Jamińska i Iwona Lepa,

- „Kopciuszek inaczej” - SP im. Jana Pawła II w Dereźni Solskiej, opiekun Alicja Chołyst,

- „Byliśmy zdrowi byli” - Szkoła Podstawowa w Gromadzie, opiekun Małgorzata Procter,

- „Samotny, bo nie kochany” - Szkoła Podstawowa w Hedwiżynie, opiekun Marta Szuper,

- „Powrót taty” - Szkoła Podstawowa w Korytkowie Dużym, opiekun Julia Piekarska,

- „Ptasie radio” - Szkoła Podstawowa w Smółsku, opiekun Iwona Paluch, Katarzyna Odrzywolska, Halina Maciocha,

- „Dary czterech wrózek” - Szkoła Podstawowa w Starym Bidaczowie, opiekun Joanna Koper, Krystyna Dziuduch, Barbara Piestrzeniewicz,

- „Przyjście wiosny” - Szkoła Podstawowa w Woli Dereźniańskiej, opiekun Monika Kowal, Regina Mielnik, Justyna Dzido.

I Nagrodę w wysokości 500 zł. otrzymał Teatrzyk Szkolny U-12 z Gromady, II Nagrodę w wysokości 400 zł.

- Teatrzyk Szkolny ze Smółska i Teatrzyk Szkolny z Dereźni Solskiej, III Nagroda w wysokości 300 zł. - Teatrzyk Szkolny z Hedwiżyna i Teatrzyk Szkolny z Bukowej.

Te 5 teatrzyków nagrodzonych w gminnym konkursie teatralnym otrzymało jednocześnie nominację do udziału w 21. Powiatowym Przeglądzie Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych w Tarnogrodzie. Pozostałe grupy teatralne otrzymały dyplomy uczestnictwa i nagrody za udział w konkursie w wysokości 200 zł. Pięknie dziękujemy wszystkim za udział w XII Międzyszkolnych Konfrontacjach Teatralnych.

Powiatowy Przegląd Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych w Tarnogrodzie, jest kolejnym etapem konkursu, który powrócił po dwuletniej przerwie, a odbył się 30 maja. Na scenie Tarnogrodzkiego Ośrodka Kultury wystąpili młodzi aktorzy ze Szkoły Podstawowej w Gromadzie, Dereźni, Smółsku, Hedwiżynie i Bukowej.

Udział teatrzyków z Gminy Biłgoraj w 21. Powiatowym Przeglądzie Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych zakończył się ogromnym sukcesem. Teatrzyk ze Smółska otrzymał wyróżnienie, a najlepsze okazały się grupy teatralne z Gromady i Dereźni i to oni pojechali 15 czerwca na Festiwal Najciekawszych Widowisk w Świdniku. Tam Teatrzyk U-12 z Gromady otrzymał **wyróżnienie**. Gratulacje!

Celina Skromak

Szkoła Podstawowa w Korczowie na czwartym miejscu w 43. OTBRD

Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym odbył się w dniach 01-02 czerwca 2022 r. w Nidzicy/woj. warmińsko – mazurskie/. Drużyna ze Szkoły Podstawowej w Korczowie po raz piąty reprezentowała województwo lubelskie w krajowym finale Turnieju BRD.

Drużyna w składzie: Natalia Grabias, Adrian Surzyński oraz Karolina Woźnica zajęła IV miejsce na 17 startujących zespołów. Na uwagę zasługuje fakt, iż uczennica klasy VIII - Karolina Woźnica zajęła III miejsce indywidualnie w kraju. Pozostali zawodnicy uplasowali się również wysoko.

Każdy uczestnik rozwiązywał test wiedzy o ruchu drogowym, następnie była jazda sprawnościowa po torze przeszkód w sali gimnastycznej oraz równoległa jazda w miasteczku ruchu drogowego. Ponadto uczniowie rywalizowali w zadaniach praktycznych z zakresu udzielania pierwszej pomocy. Suma wszystkich punktów

poszczególnych zadań decydowała o lokacie i miejscu całej drużyny. Rozbieżność punktowa między drużynami była niewielka. Poszczególne konkurencje były oceniane przez profesjonalny zespół sędziowski.

Opiekunem uczniów był nauczyciel wychowania fizycznego Edward Furlepa, który od lat wytrwale i z trudem krzewi ideę bezpiecznego poruszania się dzieci i młodzieży na rowerze. Jest przykładem nauczyciela – pasjonata, konsekwentnie i świadomie kształtuje odpowiedzialnego uczestnika drogi, a tym samym skutecznie wskazuje aktywny sposób spędzania czasu wolnego.

Teresa Mazurek

Szkoła Podstawowa w Korczowie znowu na podium!

9 czerwca 2022 r. w Łukowej odbył się 23. Powiatowy Konkurs Wiedzy o Armii Krajowej i Batalionach Chłopskich na Ziemi Biłgorajskiej.

Nasza szkoła 15 razy brała udział w tymże konkursie. Zawsze na najwyższych miejscach! W tym roku uczniowie także nie zawiedli.

I miejsce zajął – Wiktor Pac

II miejsce zajął – Szymon Dyndał
wysoko uplasował się również Jakub Zyń. Wszyscy są uczniami klasy VIII Szkoły Podstawowej w Korczowie.

Drużynę przygotowała nauczycielka historii Dorota Lisiecka, która na co dzień kształtuje postawy patriotyczne i obywatelskie wśród dzieci i młodzieży. Zaraża ich swoim entuzjazmem i pasją, zgłębia wiedzę historyczną regionu dotkniętego walkami uznanymi za największy w Polsce bój oddziałów leśnych AK i BCH podczas II wojny światowej.

Teresa Mazurek

Finalistka z matematyki

Uczennica klasy VIII Szkoły Podstawowej w Korczowie – Julia Wolanin – została Finalistką Przedmiotowego Konkursu Kuratorskiego z Matematyki.

Julia Wolanin jest szczególnie wyróżniającą się i wzorową uczennicą klasy VIII. Posiada wiedzę znacznie wykraczającą poza obowiązkowe wymagania podstawy programowej. Wraz z nauczycielami, a także samodzielnie i twórczo rozwija zainteresowania z zakresu chemii oraz biologii. Potrafi rozumować kategoriami ściśle przyrodniczymi, jak również wyraża swoje zdanie używając odpowiedniej argumentacji.

Aktywnie działa w Szkolnym Kole Wolontariatu, Aktywie Bibliotecznym

oraz Samorządzie Uczniowskim.

Dziewczynka jest uzdolniona wszechstronnie, reprezentowała szkołę niejednokrotnie na wielu olimpiadach i konkursach. Będąc w klasie III szkoły podstawowej została również Finalistką Konkursu Matematycznego dla uczniów klas III MiMaK.

Jak widać tytuł FINALISTY Julii bardzo się podoba. Nam również.

Gratulujemy, życzymy bardzo dobrych wyników z egzaminów ósmoklasisty.

Teresa Mazurek

Samuel finalistą konkursu z języka niemieckiego

W tym roku szkolnym Szkoła Podstawowa im ks. Jerzego Popiełuszki w Bukowej może pochwalić się szczególnym osiągnięciem jednego ze swoich uczniów. Samuel Małysha jako jeden z dwóch uczestników reprezentował powiat biłgorajski i zdobył tytuł finalisty w konkursie kuratorskim z języka niemieckiego.

Nasz ósmoklasista przeszedł etap szkolny, rejonowy i zakwalifikował się do etapu wojewódzkiego, w którym wykazał się umiejętnościami językowymi wykraczającymi poza podstawę programową nauczania języka niemieckiego w szkole podstawowej. Zaprezentował się także wiedzą kulturową o krajach niemieckojęzycznych oraz umiejętnościami

selekcjonowania informacji z podanych tekstów. Poziom konkursu był bardzo wysoki, o czym świadczy ilość uczestników w ostatnim etapie. Cieszymy się bardzo z sukcesu naszego ucznia. Gratulujemy i życzymy Samuelowi kolejnych dyplomów, tytułów i miejsc na podium.

Marcelina Róg

Amelia i Zuzanna finalistkami kuratorskich konkursów przedmiotowych

Organizowane przez kuratora oświaty w Lublinie konkursy przedmiotowe sprzyjają pogłębianiu wiedzy, rozwijają zainteresowania i twórcze myślenie, wdrażają do samokształcenia i samodzielnego zdobywania wiadomości i umiejętności, dają wsparcie uczniom zdolnym w osiągnięciu sukcesu edukacyjnego motywującego do dalszej pracy.

W roku szkolnym 2021-2022 uczennice klasy 8 Szkoły Podstawowej w Starym Bidaczowie Amelia Dziedzic i Zuzanna Rymarz uczest-

nicyły w kuratorskich konkursach przedmiotowych: biologicznym i geograficznym. Uczennica Amelia Dziedzic zdobyła tytuł finalistki z biologii, natomiast Zuzanna Rymarz została finalistką z geografii. Jest to ogromne osiągnięcie dla naszych uczennic zwłaszcza, że konkursy kuratorskie są na wysokim poziomie. Droga do osiągnięcia sukcesu nie jest łatwa, wymaga talentu, wiąże się z determinacją i systematycznością. Konkursy przedmiotowe składają się z trzech etapów: szkolnego, rejonowego i wojewódzkiego. Wykazując się ogromną wiedzą i praktycznymi umiejętnościami, utalentowane, wybitnie zdolne i pracowite dziewczęta przechodziły do kolejnych etapów.

Opiekun uczennic Agnieszka Czarnecka rozwinęła również inne cechy swoich podopiecznych, takie jak: dociekliwość, samodzielność w poszukiwaniu rozwiązań, sumiennosc i wytrwałość. Dziewczynki to pasjonatki.

Z osiągnięć ósmoklasistek cieszy się pani Dyrektor Małgorzata Kanar, wychowawca klasy pani Joanna oraz rodzice - należą się im podziękowania i ukłony. To znaczący sukces naszej szkoły. Gwarantem awansu, o którym trzeba pamiętać jest zaangażowanie nauczycieli: przedmiotów konkursowych, jak również innych, którzy wspierali uczestniczki i w różny sposób im pomagali.

Agnieszka Czarnecka

Dzień Rodziny w Starym Bidaczowie

Dzień Dziecka w tym roku społeczność szkolna w Starym Bidaczowie obchodziła rodzinnie. Było to świętowanie pełne atrakcji.

Młodszy uczniowie zaprezentowali piękne przedstawienie teatralne oraz zaśpiewali piosenki dla mamy i taty. Starsze dzieci zajęły się organizowaniem zabaw na boisku szkolnym. Podczas różnych rywalizacji oraz gier każdy uczestnik otrzymał słodką nagrodę. Nie zabrakło tego dnia oczywiście pizzy i lodów. Mieliśmy też niezwykle gości - policję, która demonstrując swój pojazd udzielała odpowiedzi na wszystkie pytania dzieci.

Rodzina to fundament naszego wzrastania. Od najbliższych czerpiemy wartości, które kształtują naszą przyszłość. Rodzina to wsparcie w trudnych chwilach. Dobre słowo i mądra rada są niczym drogowskaz podczas chwil zwątpienia. Rodzina to także ludzie, z którymi lubimy przebywać i świetnie się bawić.

Tego dnia skoncentrowaliśmy się na tym ostatnim aspekcie, jaki kojarzy się nam z rodziną - czyli dobrej zabawie!

Joanna Portka

Szkolny Konkurs Recytatorski „Maria Konopnicka w słowach dzieci”

10 maja w ramach Tygodnia Bibliotek odbył się Szkolny Konkurs Recytatorski "Maria Konopnicka w słowach dzieci". Do konkursu zgłosiło się ponad 40 uczestników. W tym także dzieci z Zamiejskiego Oddziału w Ciosmach.

W eliminacjach wstępnych wyłoniono 29 najlepszych, którzy przeszli do finałowego etapu. Na widownię (oprócz dzieci, rodziców i nauczycieli) zaproszono uczestników Dziennego Domu Seniora + w Bukowej. Recytatorów oceniała komisja w skład której wchodził: Dyrektor GOK w Biłgoraju Celina Skromak, Dyrektor Szkoły Małgorzata Kanar i emerytowany były Dyrektor Wydziału Kultury i Sztuki UW w Zamościu - uczestnik Dziennego Domu Senior+, pan Władysław Zbylut. Po wysłuchaniu wszystkich

recytatorów wyłoniono po 3 finalistów z każdej kategorii i przyznano 6 wyróżnień.

W kategorii przedszkolaki nagrody otrzymali: I miejsce Jaś Małysza, II miejsce Ignacy Mucha, III miejsce Grzegorz Szpot. W tej kategorii wyróżniono również: Lenę Dulębę, Makarego Marciniaka oraz Rozalię Nowak. Z kolei w kategorii uczniów klas I-III laureatami zostali: I miejsce Milena Grab, II miejsce Lena Gontarz, III miejsce Natalia Habza. Wyróżnienia przyznano: Lidii Małek, Hannie Rząd oraz

Hannie Myszak. W kategorii najstarszej, czyli uczniów klasy IV i V nagrody przyznano następującym recytatorom: I miejsce Zuzanna Małysza, II miejsce Kornelia Marzec, III miejsce Patryk Zygmunt. Laureaci otrzymali dyplomy i nagrody książkowe. Ponadto wszyscy uczestnicy otrzymali dyplomy uczestnictwa i upominki. Konkurs przygotowały Biblioteki: Publiczna i Szkolna przy współpracy nauczyciela polonisty.

Dorota Malec
Joanna Radawiec

Matematyczny sukces przedszkolaków ze Szkoły Podstawowej w Smółsku Małym

W dniu 8 czerwca 2022 roku w Katolickim Przedszkolu im. Św. Jana Pawła II w Biłgoraju odbyła się VI Międzyprzedszkolna Olimpiada Matematyczna. W olimpiadzie wzięło udział 42 przedszkolaków z całego powiatu biłgorajskiego.

Celem olimpiady było kształtowanie logicznego myślenia i rozwijanie kompetencji matematycznych u dzieci przedszkolnych, upowszechnianie matematyki wśród dzieci, kształtowanie kreatywnych postaw, zdrowej rywalizacji i oczywiście wyłonienie talentów matematycznych.

Szkołę Podstawową w Smółsku reprezentowała Nikola Solak i Kacper Wysocki. Na podkreślenie zasługuje fakt, że wszystkie dzieci sześciol-

letnie uczęszczające w roku szkolnym 2021/2022 do grupy przedszkolnej w Smółsku przejawiają zdolności matematyczne. Zanim wyłoniono przedstawicieli do VI Międzyprzedszkolnej Powiatowej Olimpiady Matematycznej w Szkole rywalizowały między sobą następujące dzieci: Karina Kozak, Mateusz Micyk, Cezary Mróz, Antoni Paska, Łukasz Salik. Przygotowania do Olimpiady Matematycznej i proces edukacyj-

ny pod nadzorem nauczycieli Beaty Bełzek i Elżbiety Kostrzanowskiej wspierali rodzice, którzy wiele godzin poświęcili na indywidualną pracę z dzieckiem, wspólnie rozwiązywali zadania, łamigłówki, czy rebusy dalece wykraczające ponad wymogi podstawy programowej dziecka sześciolatniego.

Niezmiernie cieszy nas zajęcie II miejsca zespołowo przez naszych małych matematyków: Nikolę Solak

i Kacpra Wysockiego. Jednocześnie serdecznie dziękujemy Panu Dyrektorowi Katolickiego Przedszkola im św. Jana Pawła II w Biłgoraju - Panu Mieczysławowi Królowi za zorganizowanie po raz szósty takiej olimpiady dla najmłodszych dzieci, danie im możliwości sprawdzenia się, rywalizacji a przede wszystkim podkreślenia faktu, że wiedza zdobyta na etapie przedszkolnym jest podstawą i głównym fundamentem dalszych sukcesów edukacyjnych dzieci. Serdecznie dziękujemy Panu Wójtowi Gminy Biłgoraj - Panu Wiesławowi Różyńskiemu, który zawsze pamięta o swoich uczniach z terenu Gminy Biłgoraj i dla trzech drużyn reprezentujących Gminę ufundował upominki, które sprawiły wielką radość naszym małym talentom.

Bardzo mądrze powiedział kiedyś Robert Fulghum: „Wszystkiego, co naprawdę powinienem wiedzieć nauczyłem się w przedszkolu – o tym jak żyć, co robić, jak postępować, współżyć z innymi, patrzeć, odczuwać, myśleć, marzyć i wyobrażać sobie lepszy świat”. Stwierdzenie to doskonale wyraża istotę wychowania przedszkolnego. Uświadamia nam, że przedszkole jest najważniejszym etapem w edukacji każdego dziecka.

Podstawa programowa wychowania przedszkolnego mówi, że celem wychowania przedszkolnego jest wspomaganie i ukierunkowanie rozwoju dziecka zgodnie z jego wrodzonym potencjałem i możliwościami rozwojowymi. Najważniejszą funkcją wychowania przedszkolnego jest zapewnienie pełnego rozwoju całej osobowości każdego dziecka. Natomiast rolą nauczyciela jest stymulowanie rozwoju dziecka poprzez organizowanie różnych form aktywności. Zadaniem przedszkola jest przyjęcie rodzicom z pomocą w ułatwieniu właściwego wychowania małego dziecka. Główny cel tej pomocy to dobro dziecka, wszechstronny i pełny rozwój jego osobowości, dlatego tak ważne są prawidłowe i poprawne relacje szkoły z rodzicami, bowiem są one podwaliną sukcesu. Cieszymy się, że nasze dzieci miały możliwość sprawdzenia się i doznania wielkiej przyjemności sukcesu, a największą nagrodą dla nauczyciela jest widok rodzica, który ma w oczach łzy szczęścia podyktowane sukcesem swojego dziecka. Życzymy wszystkim małym i dużym uczniom sukcesów i przeżywania radości z tych sukcesów.

Beata Belżek

Elżbieta Kostrzanowska

Kolejny tryumf uczennicy z Soli

Natalia Przytuła uczennica Zespołu Szkoły Podstawowej i Przedszkola im. Mieczysława Pasia-ka w Soli zajęła I miejsce w Ogólnopolskich Przelajowych Biegach Grunwaldzkich.

Zawodniczka, która na co dzień trenuje w klubie sportowym Znicz Biłgoraj była również najlepsza w zawodach powiatowych, rejonowych i wojewódzkich. Impreza, która odbyła się na Polach Grunwaldu była silnie obsadzona, a w różnych kategoriach wiekowych wystąpiło blisko 1400 zawodników i zawodniczek.

Jako społeczność Gminy Biłgoraj mamy ogromny powód do dumy z sukcesów naszej mieszkanki, a osiągniętych rezultatów serdecznie gratulujemy!

Sebastian Chyl

Turniej piłki nożnej dla Szkół Podstawowych

Na obiektach Szkoły Podstawowej w Korytkowie Dużym odbył się turniej piłki nożnej o Puchar Wójta Gminy Biłgoraj w którym nie brakowało wielu pozytywnych emocji podczas zaciętej sportowej rywalizacji. Najważniejszym aspektem był jednak powrót młodzieży do sportowego współzawodnictwa.

Rywalizacja starszych uczniów (klasy 5-8)

Grupa A:

1. SP w Dereźni Solskiej – 7 pkt
2. SP Hedwiżynie – 5 pkt
3. SP w Gromadzie – 3 pkt
4. SP w Bukowej – 1 pkt

Poszczególne wyniki:

Gromada – Dereźnia 1:2
Bukowa – Hedwiżyn 1:1
Gromada - Bukowa 1:0
Dereźnia – Hedwiżyn 0:0
Gromada – Hedwiżyn 0:1
Dereźnia – Bukowa 4:0

Grupa B:

1. SP w Korytkowie Dużym – 9 pkt
2. SP w Smółsku – 6 pkt
3. SP w Starym Bidaczowie – 3 pkt
4. SP w Dąbrowicy – 0 pkt

Poszczególne wyniki:

Korytków Duży – Smółsko 2:1
Stary Bidaczów – Dąbrowica 1:0
Korytków Duży – Stary Bidaczów 3:0
Smółsko – Dąbrowica 3:0
Korytków Duży – Dąbrowica 3:0
Smółsko – Stary Bidaczów 1:0

Półfinały:

Dereźnia – Smółsko 0:2
Hedwiżyn – Korytków Duży 0:3

Mecz o 3 miejsce:

Dereźnia – Hedwiżyn 6:0

Finał:

Smółsko – Korytków Duży 2:0

Rywalizacja młodszych uczniów (klasy 1-4)

Grupa A:

SP w Hedwiżynie – 9 pkt
SP w Gromadzie – 6 pkt
SP w Korytkowie Dużym – 1 pkt
SP w Dereźni Solskiej – 1 pkt
SP w Bukowej – 0 pkt

Poszczególne wyniki:

Bukowa – Hedwiżyn 0:1
Bukowa – Gromada 0:1
Dereźnia – Korytków 0:0
Hedwiżyn – Gromada 2:0
Korytków Duży – Gromada 0:1
Dereźnia – Hedwiżyn 0:3

Mecz o 3 miejsce

Korytków Duży – Dereźnia 1:0

Finał:

Gromada – Hedwiżyn 3:1

Wszystkim uczestnikom i ich opiekunom dziękujemy za rywalizację w duchu fair-play!

Sebastian Chyl

Młodzi liderzy przykładem dla obywateli Gminy Biłgoraj

„Jesteśmy młodzi – o obywatelskość nam chodzi!” to projekt realizowany przez Fundację Bliżej Pasji. W przedsięwzięciu wzięła udział młodzież szkolna z Bidaczowa, Bukowej, Dąbrowicy, Korytkowa Dużego, Smólska oraz Soli.

Projekt rozpoczęty 1 lutego 2021 r. trwał do końca kwietnia br. Kilkudziesięciu młodych ludzi pod okiem koordynatorów przez ponad rok uczestniczyło w warsztatach, wycieczkach edukacyjnych, grach obywatelskich, symulacjach, czy debatach oxfordzkich. W ramach projektu zorganizowano również kampanię pod hasłem „Bardziej obywatelscy”, a przedsięwzięcie podsumowano podczas uroczystych gal, które odbyły się w każdej z placówek biorących udział w projekcie.

Młodzież z gminy Biłgoraj udział w projekcie rozpoczęła w czasie pandemii, dlatego część zaplanowanych działań przyjęła formę on-line. Ćwiczenia, eksperymenty, interaktywne metody warsztatowe były prawdziwym wyzwaniem. Jednak to wiedza przyswojona na warsztatach on-line stała się fundamentem do kolejnych działań. Odbywały się one już w formie bezpośredniej, kiedy można było zbudować relacje, pogłębić więzi, nauczyć się pracy zespołowej.

W trakcie trwania projektu młodzi ludzie brali udział w różnych formach aktywności. Były to warsztaty obywatelskie, wycieczki edukacyjne, gry obywatelskie, debaty oxfordzkie, inicjatywy i kampanie obywatelskie oraz gale podsumowujące. Ważną część projektu stanowiły symulacje technik demokratycznych: szkolne budżety obywatelskie, punkt konsultacyjny, panel dyskusyjny, konsultacje społeczne, inicjatywy lokalne, Word Cafe i inne, przygotowujące młodzież do bycia odpowiedzialnymi, świadomymi obywatelami. „Dorośle” metody uczestnictwa w życiu miasta czy

gminy zostały przełożone na grunt szkolny. Młodzież sprostana w pełni postawionym zadaniom. Nowo poznane formy aktywności społecznej posłużyły zebraniu i zrealizowaniu najciekawszych pomysłów na zmianę w szkolnym otoczeniu. W szkołach pojawiły się m.in. kąciaki relaksu z poduszkami albo z kanapą do wypoczynku, zestaw tablic służących różnym działaniom w plenerze, czy zestaw gier do wykorzystania na przerwach.

W uroczystych podsumowaniach projektu w dniach 21, 22 i 25 kwietnia wzięło udział na żywo prawie 200 osób, w tym Wójt i pracownicy Gminy Biłgoraj, dyrektorzy szkół, przedstawiciele Rad Rodziców, wolontariusze, lokalne media.

– Było to dla nas bardzo fajne przeżycie. Uczestniczyliśmy w debatach oxfordzkich. Jedną z nich dotyczyła tego, czy Internet jest szkodliwy. Potrafimy już argumentować własne zdanie, a nawet kulturalnie się kłócić. Jestem przekonana, że wszystko to, czego się nauczyliśmy, przyda nam się w przyszłości – mówi Marysia Grabek, uczennica VI klasy Szkoły Podstawowej w Smólsku. – Na naszych szkolnych schodach nakleiliśmy również naklejki z hasłami motywacyjnymi. Będą one dla nas pamiątką – dodaje.

– Głównym przesłaniem projektu było nauczenie młodych ludzi aktywności obywatelskiej oraz zaangażowania w momencie, kiedy są jeszcze bardzo młodzi. Naszym celem było to, aby nauczyli się pewnych narzędzi, technik uczestnictwa w życiu społecznym po to, aby w momencie,

kiedy dorosną i pójdą do szkół średnich, umieli to wszystko wykorzystać. Aby potrafili zadbać o swoją miejscowość, argumentować swoje zdanie, a w momencie, kiedy mają problemy, aby potrafili je wspólnie rozwiązywać – podsumowuje Monika Dominik, wiceprezes Fundacji Blżej Pasji w Biłgoraju.

Podczas gali podsumowującej, która odbyła się w piątek 22 kwietnia br. w Smółsku, zorganizowano konferencję prasową dla lokalnych mediów. Jednym z poruszanych wątków była refleksja nad rezultatami osiągniętymi w projekcie. Uczestnicy i uczestniczki sami udzielali wypowiedzi podczas konferencji prasowej:

- dzięki projektowi mogliśmy poczuć się ważni, mogliśmy poczuć sprawczość, dzięki temu, że wpływamy na naszą społeczność lokalną;
- mogliśmy odkrywać swoje pasje i je rozwijać;
- wzrosła moja motywacja do zaangażowania społecznego. To jest na-

prawdę fajne robić coś wartościowego, co się samemu wymyśli;

– nabrałem pewności siebie w wystąpieniach publicznych.

- To było ciekawe doświadczenie zarówno dla młodzieży, jak i dla kadry nauczycielskiej. Nasi podopieczni wykazywali się dużą inicjatywą. Pojawiało się mnóstwo pomysłów, oraz planów lokalnego działania, które z pewnością w przyszłości także przyniosą wiele korzyści naszym społecznościom szkolnym – mówiła Weronika Kulińska, koordynatorka ze Szkoły Podstawowej im. ks. Jerzego Popiełuszki w Bukowej.

Po zakończeniu części artystycznej młodzież została nagrodzona pamiątkowymi dyplomami, a także upominkami. Na koniec swoje uznanie dla młodzieży wyraził Wójt Gminy Biłgoraj, Wiesław Różyński:

- Jestem pod wrażeniem waszych pomysłów i cieszę się, że mogę uczestniczyć w podsumowaniu tego projektu. To wy w niedalekiej przyszłości

będziecie rozwijać swoje poszczególne sołectwa i rozwijać naszą małą ojczyznę, jaką jest Gmina Biłgoraj. Na pewno skorzystaliście z udziału w tym projekcie. Zyskaliście dodatkową wiedzę poprzez praktykę i udział chociażby w wycieczkach. Serdeczne gratulacje dla wszystkich uczniów i koordynatorów.

Dla ponad siedemdziesięciu młodych ludzi z miejscowości: Smółsko Małe, Bukowa, Stary Bidaczów, Korytków Duży, Dąbrowica i Sól aktywność obywatelska nie kończy się; będą działać w utworzonych Klubach Aktywności Obywatelskiej i swoją energią zmieniać siebie i otoczenie. To dopiero początek ich obywatelskiej przygody w życiu!

Projekt zrealizowano dzięki dotacji z programu Aktywni Obywatele - Fundusz Krajowy, finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG.

Elżbieta Mielniczuk
Fundacja Blżej Pasji

Tydzień Bibliotek 2022 w Filii Bibliotecznej w Korytkowie Dużym

W dniach 8 – 15 maja w bibliotekach w całej Polsce trwa Tydzień Bibliotek – jedno z najważniejszych wydarzeń w każdej bibliotece. Tegoroczna edycja odbyła się pod hasłem „Biblioteka – świat w jednym miejscu”.

W Tygodniu Bibliotek Filia Biblioteczna w Korytkowie Dużym przygotowała spotkanie z przedszkolakami p.t. „Witajcie w naszej bajce”. Maluchy zapoznały się z rozmieszczeniem książek na półkach, różnymi formami książki: od największej do najmniejszej, jak należy o nie dbać. Wykazały się dużą wiedzą w zgadujki na temat bajek i świetnie bawiły się w zabawach ruchowych.

Kolejnym wydarzeniem była lekcja biblioteczna dla klasy pierwszej „Poznajemy Marię Konopnicką i jej

wiersze”. Podczas spotkania dzieci zapoznały się z postacią pisarki i poetki, wysłuchały kilku wierszy.

Ogłoszony został konkurs plastyczny „Świat wierszy Marii Konopnickiej w oczach dzieci”.

Zofia Karczmarzyk

Spotkanie autorskie z Krystyną Zofią Kamieniak – artystką z Biłgoraja

Krystyna Zofia Kamieniak – pisarka oraz malarka, autorka debiutanckiej książki „Dom w ogrodach marzeń”, spotkała się z czytelnikami i sympatykami Gminnej Biblioteki Publicznej w Biłgoraju z/s w Soli.

Spotkanie odbyło się 2 czerwca 2022 r. w lokalu biblioteki. Podczas spotkania można było poznać sylwetkę biłgorajskiej artystki, jej dotychczasową twórczość, jej pasję - malarstwo oraz historię powstania powieści „Dom w ogrodach marzeń”. Jest to niezwykle piękna opowieść o marzeniach „wiecznej młodości”. To historia z dawnych czasów, skrywająca tajemnicę pensjonatu dla kobiet, z elementami języka dawnej epoki. Pisarka opowiedziała uczestnikom spotkania, co ją zainspirowało do napisania tej książki, zdradziła, że nie zapisuje na kartkach swoich przemyśleń tylko układa to w swojej głowie a później zasiada do komputera i od razu wszystko spisuje.

W trakcie spotkania z pisarką wywiązała się gorąca dyskusja na temat treści książki. Uczestniczki spotkania zadawały dużo pytań, a jedna czytelniczka stwierdziła, że kończąc czytać książkę, miała wrażenie, że czegoś jej zabrakło w zakończeniu. Wówczas pisarka zdradziła, że jest w trakcie pisania kontynuacji, drugiej części powieści. Na spotkaniu autorka przeczytała kilka swoich opowiadań, a uczestniczki czytały wiersze pisarki.

Spotkaniu towarzyszyła wystawa prac artystki, a ko-

rzystając z okazji pani Krystyna opowiedziała uczestnikom o tym jak zaczęła się jej przygoda ze sztuką, jaka jest jej ulubiona technika malarska oraz kto jest dla niej autorytetem w dziedzinie malarstwa.

Na zakończenie spotkania każdy uczestnik otrzymał autograf artystki oraz zostało zrobione pamiątkowe zdjęcie.

Zofia Nizio

Gminne eliminacje konkursu plastycznego „Radość czytania – radością malowania”

Podsumowanie konkursu na etapie gminnym odbyło się 30 maja 2022 r. w Gminnej Bibliotece Publicznej w Biłgoraju z/s w Soli.

Konkurs adresowany był do uczniów szkół podstawowych z terenu Gminy Biłgoraj, a jego celem jest promowanie aktywnego czytania, rozwijanie talentów plastycznych, kształtowanie wyobraźni twórczej dzieci i młodzieży oraz promocja biblioteki i jej zbiorów.

W bieżącej edycji konkursu udział wzięli uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Gromadzie, Szkoły Podstawowej im. Jerzego Popiełuszki w Bukowej, Szkoły Podstawowej im. Mieczysława Pasiaka w Soli, Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Dereźni, Szkoły Podstawowej w Dąbrowicy, Szkoły Podstawowej w Woli Dereźniańskiej i Szkoły Podstawowej w Korytkowie Dużym. Warunkiem uczestnictwa było wykonanie pracy plastycznej, przedstawiają-

cej fragment ulubionej książki.

Oceny wszystkich 60 prac zgłoszonych do konkursu dokonała komisja w składzie: Irmiona Ziętek – Instruktor Gminnego Ośrodka Kultury w Biłgoraju, Jerzy Odrzywolski – Instruktor Gminnego Ośrodka Kultury w Biłgoraju, Zofia Nizio – dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Biłgoraju z/ s w Soli. Po obejrzeniu wszystkich prac jury postanowiło przyznać następujące nagrody i wyróżnienia:

W kat. kl. I – III

I miejsce: ex aequo Alicja Mierzwa kl. II - Szkoła Podstawowa im Mieczysława Pasiaka w Soli, Milena Grab kl. I – Zamiejscowy Oddział w Ciosmach

II miejsce: ex aequo Nina Ćwikła kl. III - Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Dereźni, Wiktoria Kuryło kl. II - Szkoła Podstawowa w Dąbrowicy

III miejsce: ex aequo Zyta Kołodziejczuk kl. III - Szkoła Podstawowa im. Mieczysława Pasiaka w Soli, Milena Jargieło kl. III - Szkoła Podstawowa im. Jerzego Popiełuszki w Bukowej

Wyróżnienie ex aequo: Wojciech Czyżo kl. I - Szkoła Podstawowa im. Mieczysława Pasiaka w Soli, Hanna Myszak kl. III - Szkoła Podstawowa im. Jerzego Popiełuszki w Bukowej

W kat. kl. IV - VI

I miejsce: ex aequo Bartłomiej Kaczor kl.V - Szkoła Podstawowa im. Mieczysława Pasiaka w Soli, Amelia Zielińska kl.V - Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Dereźni, Róża Bukowińska Szkoła Podstawowa im. Mieczysława Pasiaka w Soli

II miejsce: ex aequo Nadia Mielech Szkoła Podstawowa w Gromadzie, Nela Rapa kl. IV Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Dereźni, Iga Szymczak kl.V - Szkoła Podstawowa w Woli Dereźniańskiej,

III miejsce: ex aequo Jarosław Dontes kl. VI - Szkoła

Podstawowa im. Mieczysława Pasiaka w Soli, Aleksandra Gozdecka kl. V - Szkoła Podstawowa w Gromadzie, Natalia Brytan kl. V Szkoła Podstawowa w Korytkowie Dużym

Wyróżnienie: Andżelika Gacenko kl. VI - Szkoła Podstawowa im. Mieczysława Pasiaka w Soli

W kat. kl.VII - VIII

I miejsce: Sandra Różańska kl. VIII - Szkoła Podstawowa w Woli Dereźniańskiej

II miejsce: Agata Paczos kl. VII - Szkoła Podstawowa w Woli Dereźniańskiej

III miejsce ex aequo: Gabriel Grabias kl. VII, Klaudia Kita kl. VII - Szkoła Podstawowa w Korytkowie Dużym.

Przy ocenie jury brało pod uwagę oryginalne podejście do tematu, ogólne wyrażenie artystyczne, czytelność obrazu w stosunku do tekstu oraz estetykę i jakość wykonania. Do etapu powiatowego zakwalifikowali się zwycięzcy I, II i III miejsc w każdej kategorii wiekowej.

Zwycięzcom serdecznie gratulujemy, a wszystkim uczestnikom dziękujemy za udział w naszym konkursie.

Zofia Nizio

Konkurs fotograficzny

– „Przyłapani z książką” – rozstrzygnięty

Organizatorem konkursu była Gminna Biblioteka Publiczna w Biłgoraju z/s w Soli wraz z filiami bibliotecznymi.

Zadanie konkursowe polegało na wykonaniu zdjęcia czytelnika z książką w ciekawym oryginalnym miejscu lub w nietypowej sytuacji.

Celem konkursu było propagowanie czytelnictwa, popularyzacja fotografii jako formy wyrazu artystycznego, rozwijanie wrażliwości i kreatywności czytelników. Wszystkie prace, które wpłynęły na konkurs były bardzo ciekawe, oryginalne, kreatywne i pomysłowe.

Oceny prac dokonało jury w składzie:

Grzegorz Szkutnik – pasjonat fotografii, członek Związku Polskich Fotografów Przyrody

Jerzy Odrzywolski- pasjonat fotografii, instruktor Gminnego Ośrodka Kultury w Biłgoraju

Przy ocenie prac brana była pod uwagę: pomysłowość i oryginalność w ujęciu tematu, wartość artystyczna

zdjęć i jakość wykonania. Po obejrzeniu wszystkich prac jury postanowiło przyznać następujące nagrody:

w kategorii- kl. I-III

I miejsce: Błażej Szymczak kl. II – Szkoła Podstawowa w Woli Dereźniańskiej

II miejsce: Lidia Małek kl. III – Szkoła Podstawowa im. ks. Jerzego Popiełuszki w Bukowej

III miejsce: Milena Jargieło kl. III – Szkoła Podstawowa im. ks. Jerzego Popiełuszki w Bukowej

w kategorii – kl. IV-VI

I miejsce: Laura Rapa kl. VI – Szkoła Podstawowa i. Jana Pawła II w Dereźni

II miejsce ex aequo: Tatiana Okoń kl. IV – Szkoła Podstawowa w Woli Dereźniańskiej, Maja Grabias kl. VI – Szkoła Podstawowa w Woli Dereźniańskiej

III miejsce ex aequo: Bartłomiej Ka-

czor kl. V – Szkoła Podstawowa im. Mieczysława Pasiaka w Soli, Nela Rapa kl. IV – Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Dereźni.

Ponieważ starsi uczniowie byli mniej chętni do tego, by pokazać się z książką przyznano:

I miejsce Agacie Paczos kl. VII – Szkoła Podstawowa w Woli Dereźniańskiej, a II i III miejsca nie przyznano.

Zorganizowany konkurs fotograficzny jest nową formą promocji czytelnictwa opartą na sztuce fotografii. Uczestnicy konkursu czytając książki mieli świetne pomysły, by w kreatywny sposób pokazać swoje spotkania z lekturą.

Serdecznie dziękujemy uczestnikom za udział w konkursie, a zwycięzcom gratulujemy miejsca na podium.

Zofia Nizio

II spotkanie z zaprzyjaźnionym Domem Pomocy dla Seniorów w Biłgoraju

20 maja br. Uczestnicy DDS+ w Bukowej byli z wizytą w Dziennym Domu Pomocy dla Seniorów w Biłgoraju.

Spotkanie rozpoczęło serdecznym powitaniem. Następnie uczestnicy i Seniorzy z Bukowej zwiedzili pomieszczenia zaprzyjaźnionej placówki.

Po części oficjalnej był czas na integrację: rozmowy, śpiew, tańce oraz wspólne gry i zabawy.

Żegnając się wszyscy wyrazili chęć następnego wspólnego spotkania, które odbędzie się niebawem.

Dzienny Dom Senior+ w Bukowej

Leśne historie - Komiks

14 czerwca br. w remizie OSP w Bukowej Dzienny Dom Senior+ zorganizował spotkanie integracyjne z uczniami Szkoły Podstawowej.

Podczas tego wydarzenia Seniorzy zaprezentowali się jako aktorzy używający głosu komiksowym bohaterom z książki Tomasza Samojlika pt. „To nie jest las dla starych wilków”.

Historie zostały przełożone na duży ekran by uczniowie poznali życie lasu i jego mieszkańców.

Dzieci obejrzały osiem krótkich opowiadań, gdzie w sposób humorystyczny została przekazana wiedza przyrodniczo - edukacyjna.

Dzienny Dom Senior+ w Bukowej

Milenka Jargieło i Kasia Rączka laureatkami festiwalu „Dziecko w folklorze”

Dwudniowy XXVIII Ogólnopolski Festiwal Twórczości Dziecięcej „Dziecko w folklorze” w Baranowie Sandomierskim, który odbył się w dniach 18–19 czerwca 2022 r. zgromadził młodych artystów z całej Polski. Ale to Kasia i Milenka z Gminy Biłgoraj zaważowały baranowską scenę, zgarniając dwie równorzędne pierwsze nagrody.

48 prezentacji dziecięcych zostało poddane rzetelnej ocenie profesjonalnemu jury festiwalowemu w osobach: prof. dr hab. Jana Adamowskiego – językoznawca, folklorysta, badacz kultury regionalnej (Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie), dr Jolanty Dragan – etnograf, muzyk (Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej), dr Kingi Strycharz-Bogacz – etnomuzykolog (Katolicki Uniwersytet Lubelski).

Kasia i Milenka wystąpiły jako solistki, prezentując tradycyjne pieśni biłgorajskie. W repertuarze dziewczynek znalazły się pieśni pasterskie, sieroce i kołysanki. 10-letnia Milenka Jargieło z Bukowej zaśpiewała *Lulaj dziecie lulaj* i *Służy sieroteńka*. Milenka na festiwalu powtórzyła ubiegłoroczny sukces, kiedy to również wyśpiewała I Nagrodę i otrzymała statuetkę festiwalową, tzw. Dużego Klepoka. 15-letnia Kasia Rączka z Woli Dereźniańskiej pieśniami *Nasiałam se rutki* i *Pase ja se pase* oczarowała zarówno publiczność jak i komisję festiwalową i otrzymała drugą równorzędną I Nagrodę i Dużego Klepoka. W ubiegłym roku Kasia zdobyła na tym festiwalu III nagrodę. Dziewczynki pracowały pod kierunkiem instruk-

tora GOK w Biłgoraju Jurka Odrzywolskiego.

Bardzo się cieszymy z sukcesu dziewczynek, gratulujemy serdecznie i życzymy kolejnych, równie udanych prezentacji.

Celina Skromak

Śpiewaczki z gminy Biłgoraj laureatkami Festiwalu w Kazimierzu

Pierwszą nagrodę na 56. Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym wyśpiewały Cecylia Zygmont z uczennicami Milenką Jargieło i Kasią Rączką.

Festiwal w Kazimierzu zorganizowany w dniach 23–26 czerwca 2022 r. zgromadził najlepszych artystów i twórców ludowych z terenu całej Polski. W konkursie festiwalowym wzięło udział około 650 artystów ludowych z 13 województw.

Droga do Kazimierza nie jest łatwa i nie zawsze kończy się sukcesem. Występ w Kazimierzu poprzedzają eliminacje powiatowe i wojewódzkie, które muszą pozytywnie przejść pretendenci do kazimierskiej sceny. Wśród wybranych, którzy dostąpili tego zaszczytu i mogli za-

prezentować się w konkursie Mistrz – Uczeń, popularnie zwanym Duży – Mały, były Cecylia Zygmunt z Kasią Rączką z Woli Dereźniańskiej i Milenką Jargieło z Bukowej. Zarówno Kasia, jak i Milenka mają już na swoim koncie II nagrody festiwalowe z lat poprzednich. W tym roku dziewczynki wspólnie wyśpiewały pierwszą nagrodę, która jako najwyższa w tej kategorii jest niezwykle dużym osiągnięciem. Bardzo się cieszymy i serdecznie gratulujemy sukcesu.

Celina Skromak

Podsumowanie projektu i lekcja historii w Nadrzeczcu

W dniu 14 czerwca Remizo-Świetlicę w Nadrzeczcu odwiedzili uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Korczowie.

Głównym punktem ich wizyty było podsumowanie projektu: „Projektowanie graficzne z wykorzystaniem aplikacji cyfrowych” realizowanego w ramach projektu „Sieć na kulturę w podregionie chełmsko-zamojskim” przez Fundację Wspierania Zrównoważonego Rozwoju we współpracy z GOK w Biłgoraju. Dzieci uczestniczyły w zajęciach z projektowania graficznego w okresie od 17.05.2021 r. do 22.10.2021 r. i odbyły kilkadziesiąt godzin szkolenia z instruktorem.

W Nadrzeczcu, podczas podsumowania projektu dzieci otrzymały z rąk Wójta Gminy Biłgoraj oraz Pani Dyrektora Szkoły Podstawowej w Korczowie Teresy Mazurek zaświadczenia oraz pamiątkowe gadżety.

Dodatkową atrakcją była lekcja historii, przygotowana przez Dominika Rogę – uczniowie na prezentacji multimedialnej dowiedzieli się jak powstały miejscowości Korczów i Okrągłe, gdzie znajdowały się zaginione osady leśne, czym się zajmowali budziarze itd. Goście obejrzeli również film „Wesele Partyzanckie”.

Dominik Róg

Zespoły teatralne z Gminy Biłgoraj na Sejmiku w Tarnogrodzie

W dniach 22–24 kwietnia 2022 r. odbył się 47. Międzywojewódzki Sejmik Wiejskich Zespołów Teatralnych w Tarnogrodzie. Uczestniczą w nim zespoły teatralne z czterech województw Lubelskiego, Podkarpackiego, Mazowieckiego i Świętokrzyskiego. Gminę Biłgoraj reprezentowały 3 zespoły.

W piątek 22 kwietnia, na rozpoczęcie sejmikowania, wystąpił Zespół „Czeremcha” z Gromady z widowiskiem „Kiszenie kapusty” wg scenariusza Teresy Kornik. W sobotę, 23 kwietnia zaprezentowały się 2 kolejne zespoły: Zespół „Sąsiadeczki” z Korczowa i Okrągłego z widowiskiem „Wieczórek u Dziurzychy” i Zespół „Zorza” z Dereźni ze spektaklem „Lanie wosku u Kowalki” wg scenariusza Józefy Oszejcy.

Wszystkim zespołom gratulujemy występów i dziękujemy za piękną promocję Gminy Biłgoraj. Spektakle bardzo spodobały się tarnogrodzkiej publiczności i uzyskały pochlebne recenzje Rady Artystycznej. Na wyniki, kto zakwalifikował się na Sejmik Ogólnopolski, trzeba będzie jednak poczekać. Takich międzywojewódzkich spotkań teatralnych odbywa się w całej Polsce 5. Jako pierwszy Międzywojewódzki Sejmik odbywa się właśnie w Tarnogrodzie, potem kolejno w Stoczku Łukowskim dla województw Lubelskiego, Mazowieckiego, Podlaskiego i Warmińsko-Mazurskiego, w Osiecinach dla Kujawsko-Pomorskiego, Pomorskiego, Zachodniopomorskiego, Wielkopolskiego, w Ożarowie dla Dolnośląskiego, Lubuskiego, Łódzkiego, Wielkopolskiego oraz ostatni w Bukowinie Tatrzańskiej dla Małopolskiego, Opolskiego, Podkarpackiego i Śląskiego. Dopiero wówczas te wybrane, najlepsze spektakle spośród wszystkich zaprezentowanych, są nominowane na Sejmik Ogólnopolski, który odbywa się w październiku, również w Tarnogrodzie.

Cele Sejmiku to upowszechnianie dorobku teatrów wiejskich, doskonalenie zespołów i instruktorów przez

konfrontację dokonań oraz pomoc metodyczną, tworzenie dokumentacji teatrów wiejskich, inspirowanie wiejskich teatrów oraz tworzenie tradycji stałych spotkań, integrujących zespoły i ich opiekunów.

Organizatorem Sejmików w Tarnogrodzie jest Zarząd Główny Towarzystwa Kultury Teatralnej, Wojewódzki Ośrodek Kultury w Lublinie, Tarnogrodzki Ośrodek Kultury w Tarnogrodzie i Tarnogrodzkie Towarzystwo Regionalne.

Celina Skromak

Granty z Działaj Lokalnie 2022

31 maja rozstrzygnięto Konkurs Grantowy "Działaj Lokalnie" w 2022 roku. W ramach konkursu złożono 20 wniosków z powiatu biłgorajskiego i gminy Zwierzyniec.

Dotacje na łączną kwotę 55.100 zł otrzymało 12 grantobiorców. Wśród nich jest Gminny Ośrodek Kultury w Biłgoraju. GOK w Biłgoraju otrzymał dofinansowanie w wysokości 5 600 zł. na zadanie „Teatr obrzędowy przekąźnikiem lokalnej tradycji”. Projekt polega na zrealizowaniu 3 spektakli obrzędowych i zaprezentowania ich dzieciom i młodzieży w trzech gminnych szkołach. Prezen-

tacje poprzedzą warsztaty teatralne.

Granty z Działaj Lokalnie 2022 otrzymali również Ochotnicza Straż Pożarna w Woli Dereźniańskiej na działanie „Wspieramy strażaków” w wysokości 6 000 zł. i Koło Gospodyń Wiejskich „Jagodzianki” z Bukowej w wysokości 3 000 zł. na „Letnie kino z KGW „Jagodzianki”.

Celina Skromak

**Działaj
lokalnie**

Powróćmy jak za dawnych lat...

12 czerwca sześć sołectw z Gminy Biłgoraj walczyło o prymat najlepszego sołectwa. Rywalizowali w dwóch dziedzinach - kulinarnej i turniejowej. W tym roku podwójne szczęście dopisało sołectwu Gromada i Korczów.

Turniej Wsi jest najbardziej barwnym i widowiskowym wydarzeniem. A wszystko to dzięki Mieszkańcom Gminy Biłgoraj, Sołectwom, które angażują się w jego przygotowanie. To ich kreatywność i zaangażowanie tworzą tę niezwykłą i niepowtarzalną atmosferę w Okrągłym.

W Turnieju Wsi 2022 wzięli udział: Bukowa, Gromada, Dereźnia, Korczów, Okrągłe i Ciosmy - w konkursie kulinarnym. 5 drużyn rywalizowało w konkurencjach turniejowych i w konkursie na najlepsze stoisko kulinarne. Komisja kulinarna oceniała nie tylko zawartość stołów i smaki przygotowanych potraw, ale też wizualizację stoiska. Konkurencje turniejowe obejmowały prezentacje artystyczne, rozpoczynające się paradą drużyn oraz zmagania sportowe na torach. Tutaj trzeba się było wykazać zarówno umiejętnościami tanecznymi, aktorskimi i plastycznymi, ale też sprawnością fizyczną i celnością strzałów. W prezentacjach artystycznych liczyła się pomysłowość i kre-

atywność, stroje i talenty uczestników, ale też poczucie humoru i chęć dobrej zabawy. Konkurencje sprawnościowe obejmowały wyścigi w alkogoglach i potrójnych spodniach oraz strzelanie z łuku i strzały do bramki. Wszystkie te konkurencje były mierzalne, tutaj liczył się osiągnięty wynik, czas i celność zawodników.

Komisja oceniająca zmagania turniejowe pracowała w składzie: Joanna Łukaszczyk – instruktor teatralny w MDK w Biłgoraju, Ingrida Sokołowska – instruktor tańca w MDK w Biłgoraju i Anna Hawro – instruktor GOK w Obszy.

Komisja kulinarna pracowała w składzie: Agnieszka Halicka – Zjazd na Rozdrożu w Soli, Ewa Maciocha – Radna Powiatu Biłgorajskiego, Monika Dominik – Prezes Fundacji Bliżej Pasji i Jan Klemt- Prezes Zarządu Fundacji Kuźnica im. Hugona Kołłątaja.

W konkurencjach turniejowych zwyciężyli: I miejsce – Gromada, II – Korczów, III -Dereźnia.

W konkursie kulinarnym: I nagroda przypadła Gromadzie, II otrzymał Korczów, III - Okrągłe.

Wszystkie Sołectwa otrzymały dyplomy uczestnictwa i nagrody finansowe za udział w Turnieju.

Dodatkowe nagrody finansowe dla uczestników w Turnieju Wsi 2022 ufundowała Spółka z o.o RC Innovation – Janusz Cegłowski i Piotr Romaniak. Nagrody rzeczowe – puchar i lodówkę samochodową dla zwycięskiej drużyny ufundował Jan Klemt – Prezes Zarządu Fundacji Kuźnica im. Hugona Kołłątaja.

Wydarzenie ubarwił koncert Zespołu Krywań i zabawa pod gwiazdami z zespołem Focus Live. Najmłodszy uczestnicy mogli skorzystać z darmowych dmuchańców i animacji prowadzonych przez Grupę Familijka.

Celina Skromak

Męski Zespół Śpiewaczy z Bukowej laureatem Festiwalu Jawor – U źródeł Kultury 2022

2 maja w Muzeum Wsi Lubelskiej odbył się po raz pierwszy Festiwal Twórczości Ludowej Artystów z Lubelszczyzny Jawor – u źródeł kultury 2022 zorganizowany przez Polskie Radio Lublin.

W Festiwalu wzięli udział artyści ludowi z woj. lubelskiego: soliści, zespoły śpiewacze oraz rękodzielnicy. Uczestników zgłaszały instytucje kultury, jednostki samorządu terytorialnego oraz organizacje pozarządowe działające w sferze kultury. Na podstawie zgłoszeń organizator dokonał wyboru finalistów, którzy wystąpili 2 maja w Muzeum Wsi Lubelskiej.

Gminę Biłgoraj reprezentowali panowie z Męskiego Zespołu Śpiewaczego z Bukowej w kategorii: zespoły i kapela ludowe. Jury po wysłuchaniu wszystkich wykonawców wyłoniło laureatów pierwszej edycji festiwalu. Miło nam poinformować, że panowie z Bukowej zajęli pierwsze miejsce i tym samym będą reprezentować woj. lubelskie na festiwalu Jawor - u źródeł kultury 2022 w Kielcach w dniach 25-26 czerwca 2022 r.

Kolejnym wyróżnieniem konkursu było nagranie w radio Lublin. 7 maja, jako laureaci Festiwalu "Jawor - u źródeł kultury 2022" w studiu Radia Lublin nagrali dwa utwory, które zostaną zamieszczone na płycie promującej festiwal.

Zespół udzielił również wywiadu do audycji Etnosfera.

Gratulujemy i cieszymy się bardzo z kolejnego sukcesu zespołu oraz trzymamy kciuki za występ w Kielcach.

Jerzy Odrzywolski

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowe Centrum Kultury: EtnoPolska. Edycja 2022

Rozśpiewani w tradycji

Gminny Ośrodek Kultury w Biłgoraju zrealizował projekt „Rozśpiewani w tradycji – warsztaty białego śpiewu”. W warsztatach uczestniczyli uczniowie dwóch szkół gminnych.

Wybrane grupy młodzieży pochodzą ze środowisk, gdzie przetrwały tradycje śpiewu ludowego, głównie poprzez działalność utytułowanych zespołów śpiewaczych - Zespołu Śpiewaczego z Rudy Solskiej, Zespołu śpiewaczo – obrzędowego „Jarzębina” i Męskiego Zespołu Śpiewaczego z Bukowej. Zachowany tradycyjny repertuar oraz umiejętności naturalnego, białego śpiewu mają szansę zostać przekazane młodemu pokoleniu.

Od 25 kwietnia do 27 maja w Szkołach Podstawowych w Woli Dereźniańskiej i w Bukowej trwały cykliczne warsztaty prowadzone przez instruktora białego śpiewu. Spotkały się one z zaskakującym zainteresowaniem dzieci i młodzieży szkolnej. W zajęciach uczestniczyło ok. 40 uczniów.

Wszystkie zajęcia rozpoczynały się od ćwiczeń rozluźniających, oddechowych i z emisji głosu, czyli procesu

generowania i wydobywania dźwięku w mowie i śpiewie. Proces ten składa się z czynności oddychania, fonacji, rezonansu i artykulacji. Ich koordynacja jest świadomym działaniem, które pozwala na efektywne posługiwanie się narządem głosu. Dopiero później młodzież poznawała tradycyjne pieśni pochodzące z miejsca ich zamieszkania. Warsztaty prowadziła Agnieszka Szokaluk – Gorczyca z Towarzystwa dla Natury i Człowieka w Lublinie, która tradycyjny śpiew praktykuje od 1999 roku.

W kolejnym etapie projektu odbyły się warsztaty z członkiniami Zespołu Śpiewaczego z Rudy Solskiej dla uczniów szkoły w Woli Dereźniańskiej i Zespołu śpiewaczego – obrzędowego „Jarzębina” dla uczniów szkoły w Bukowej, które przeprowadzone zostały w czerwcu. Prak-

tyczna nauka tradycyjnych pieśni biłgorajskich odbyła się poprzez bezpośredni przekaz międzypokoleniowy. Zajęcia poświęcone były technice śpiewu otwartym głosem oraz tradycyjnym pieśniom biłgorajskim, odpowiednim dla repertuaru dziecięcego, czyli takim jak kołysanki, pieśni sieroce i pasterskie. Zwieńczeniem warsztatów w obydwu szkołach były koncerty dla społeczności szkolnych.

Projekt „Rozśpiewani w tradycji – warsztaty białego śpiewu” zrealizowany przez Gminny Ośrodek Kultury w Biłgoraju został dofinansowany przez Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu w ramach programu Narodowego Centrum Kultury EtnoPolska. Edycja 2022.

Celina Skromak

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: EtnoPolska. Edycja 2022

Koncerty wieńczące projekt „Rozśpiewani w tradycji”

Dwa wzruszające koncerty tradycyjnych pieśni biłgorajskich dla społeczności szkolnych odbyły się 14 czerwca, w Woli Dereźniańskiej i w Bukowej. Koncerty zwieńczyły zakończenie projektu „Rozśpiewani w tradycji” – Warsztaty białego śpiewu. Bohaterami koncertów byli uczniowie, uczestnicy projektu, którzy z dumą zaprezentowali nabyte umiejętności śpiewu otwartym głosem i poznany repertuar tradycyjnych pieśni biłgorajskich.

Dziewczynki z Woli Dereźniańskiej zaśpiewały kilka pieśni z repertuaru Zespołu Śpiewaczego z Rudy Solskiej. A były to utwory: *Nasiałam se rutki*, *Lulu dziecie lulu*, *Jasio konie*

poił, *Kuka se zezula*, *Powiadają ludzie* oraz *Służy sierotęńka*, którą zaśpiewała Kasia Rączka. W Szkole Podstawowej w Woli Dereźniańskiej koncertu wysłuchali uczniowie, przedszkolaki,

Waldemar Zajączkowski Dyrektor Szkoły, grono pedagogiczne oraz goście – Panie Krystyna Wójcik i Róża Bazan z Zespołu Śpiewaczego z Rudy Solskiej i Agnieszka Szokaluk – Gor-

czyca, które przeprowadziły warsztaty z młodzieżą.

Na koncert do remizy OSP w Bukowej przybyli uczniowie i przedszkolaki, rodzice i nauczyciele wraz z Małgorzatą Kanar Dyrektorką Szkoły, ks. Proboszcz Stanisław Ciupak, Monika Zając Kierowniczką Dziennego Domu Senior+ w Bukowej wraz z Seniorami i pracownikami, członkinią Zespołu śpiewaczo – obrzędowego „Jarzębina” – Maria Jargieło, Cecylia Zygmunt, Wanda Małysza, Zofia Myszak, Dorota Malec i Agnieszka Szokaluk – Gorczyca, które przeprowadziły warsztaty dla młodzieży. Wszyscy ze wzruszeniem wysłuchali koncertu przygotowanego przez uczniów, który odbył się na tle przepięknej leśnej scenografii, jak na położoną wśród lasów Bukową przystało, a przygotowanej przez DDS+. Dziewczyny w białych strojach i w cudnych wiankach z czerwonych róż oraz chłopcy odświętnie ubrani prezentowali się doskonale. I tak też zaśpiewali. W programie koncertu znalazły się następujące pieśni: *Pase ja se pase, Na zielonej łące, Paś mi sie krasulko, Jak ja sobie z miasta szed, Siałam rutke i Lulaj dziecie lulaj* w wykonaniu Milenki Jargieło.

Obydwa koncerty zostały entuzjastycznie przyjęte przez zgromadzoną publiczność i młodzież nie szczędzono oklasków. Niech więc ten projekt i emocjonalne koncerty przyczynią się do kultywowania pięknych tradycji śpiewaczych i niech posiadane talenty i zaszczerpane pasje cały czas trwają i się rozwijają w tym młodym pokoleniu. Niech młodzi ludzie nie pozwolą zaniknąć bogactwu kulturowemu swoich miejscowości, o które tak dbali ich babcie i prababce. Obydwa koncerty zostały sfilmowane i można je obejrzeć na stronie internetowej GOK w Biłgoraju oraz obydwu szkół.

Na zakończenie projektu „Rozśpiewani w tradycji” – Warsztaty białego śpiewu dofinansowanego z Programu Narodowego Centrum

Kultury „EtnoPolska 2022” a realizowanego przez Gminny Ośrodek Kultury w Biłgoraju młodzież otrzymała pamiątkowe podziękowania uczest-

nictwa w warsztatach i sита słodczy, a na wszystkich gości czekał smaczny poczęstunek.

Celina Skromak

Teatralnie w Dereźni

Koło Gospodyń Wiejskich w Dereźni Solskiej realizuje projekt „Rozwijajmy się przez teatr”. Działanie adresowane jest do mieszkańców Dereźni i czasowo przebywających tam rodzin z Ukrainy.

W ramach tego zadania zostały zakupione krzesła do miejscowej remizy, które posłużą całej społeczności lokalnej, a dla zainteresowanych teatrem mieszkańców Dereźni KGW przeprowadziło warsztaty teatralne, które odbyły się w piątkowe popołudnie 17 czerwca.

Podsumowanie projektu pt. „Rozwijajmy się przez teatr” miało miejsce w niedzielę, 19 czerwca 2022 r. w remizie OSP w Dereźni Solskiej. Celem projektu realizowanego przez Koło Gospodyń Wiejskich z Dereźni była integracja miejscowej społeczności oraz kultywowanie lokalnej tradycji.

Spotkanie rozpoczęła Józefa Oszejka, która wystąpiła z pogadanką „Wróćmy do ziół”. Opowiedziała o zastosowaniu ziół w życiu codziennym. Kulminacyjnym punktem programu była prezentacja widowiska obrzędowego „Lanie wosku u Kowalki” w wykonaniu Zespołu „Zorza” z Dereźni. Ponadto zaproszeni goście wysłuchali koncertu w wykonaniu zespołów „Zorza” z Dereźni i „Sąsiadeczki” z Korczowa – Okrągłego. Spotkanie zakończyło się wspólnym poczęstunkiem i potańcówką z Kapelą Podwórkową „Wygibusy”.

Projekt „Rozwijajmy się przez teatr” został dofinansowany w ramach konkursu grantowego „Lubelskie Lokalnie Mikrodotacje FIO 5”.

Irmina Ziętek

Otwarcie świetlicy wiejskiej w Majdanie Gromadzkim

28 kwietnia oficjalnie otwarto świetlicę wiejską w Majdanie Gromadzkim, która posłuży lokalnej społeczności do spotkań, sąsiedzkiej integracji, oraz organizacji imprez.

Na tym wydarzeniu obecny był Wójt Gminy Biłgoraj Wiesław Różyński, jego zastępca Wojciech Dzikuch, Proboszcz Parafii Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Gromadzie – Tomasz Kielar i bardzo licznie zgromadzona grupa mieszkańców Majdanu Gromadzkiego.

Końcowy efekt przerósł nasze oczekiwania. Ten piękny budynek, to zasługa wielu ludzi, którzy przyczynili się do jego powstania. To jest świetlica spo-

łeczności Majdanu Gromadzkiego, która posłuży także naszym bliskim i przyjaciółom. Mam nadzieję, że będziecie z tego budynku korzystać w różnorodnych formach. To jest miejsce zarówno dla najmłodszych, jak i dla seniorów. Mogą odbywać się w nim uroczystości kulturalne, warsztaty edukacyjne, rozwój formy fizycznej na siłowni, czy chociażby ludzkie sąsiedzkie spotkania integracyjne. Wierzę, że taki obiekt w najbliższej przyszłości przyniesie Maj-

danowi Gromadzkemu wiele pozytywnych korzyści – powiedział Wiesław Różyński.

Budowa tego obiektu została przeprowadzona w ramach realizacji projektu „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne” w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” objętego PROW 2014 – 2020.

Sebastian Chyl

Gmina Biłgoraj otrzymała środki pieniężne

Gmina Biłgoraj otrzymała 6 800 000 złotych z drugiej edycji Rządowego Funduszu Polski Ład.

Pieniądze zostaną wykorzystane na termomodernizację budynku szkoły w miejscowości Sól i przebudowę części budynku szkoły w Ciomach. Symboliczną promesę z rąk Posła Rzeczypospolitej Polskiej Beata Strzałki odebrał Zastępca Wójta Gminy Biłgoraj Wojciech Dzikuch.

- Cieszę się, że ponownie otrzymaliśmy zewnętrzne pieniądze. Na

terenie Gminy Biłgoraj posiadamy 11. Szkół Podstawowych. Edukacja od zawsze była inwestycją, a w ramach tego zadania zmodernizujemy dwa obiekty szkolne, co na pewno wpłynie w przyszłości na komfort najmłodszych mieszkańców i ich opiekunów – powiedział Wojciech Dzikuch.

Sebastian Chyl

Złote Gody w Gminie Biłgoraj

W sali widowiskowej Biłgorajskiego Centrum Kultury odbyła się wyjątkowa uroczystość z okazji „Złotych Godów”, które obchodziły pary mieszkające w Gminie Biłgoraj.

Zgromadzonych mieszkańców powitała Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury – Celina Skromak, a wręczenia medali od Prezydenta RP i pozostałych upominków dokonali Wójt Gminy Biłgoraj – Wiesław Rożyński, Sekretarz Starostwa Powiatowego w Biłgoraju – Małgorzata Liwosz-Rudy, Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej – Marzena Mroczkowska oraz Przewodniczący Rady Gminy Biłgoraj – Jan Majewski.

- To wspaniały jubileusz. Kieruję dla Was moc najserdeczniejszych życzeń. Jeszcze wiele wspaniałych lat przed Wami i wspólne obchodzenie kolejnych jubileuszy, bo kondycji i wigoru mogą Wam pozazdrościć niejedni nastolatki - mówił Wójt Wiesław Rożyński.

Na koniec jubilaci mogli wysłuchać utalentowanych wokalnie dziewczynek Milenki Jargiełło z Bukowej oraz Kasi Rączki z Woli Dereźniańskiej oraz obejrzeć spektakl teatryku U-12 „Byleśmy zdrowi byli” ze Szkoły Podstawowej w Gromadzie.

Jubileusz 50-lecia zawarcia związku małżeńskiego w Gminie Biłgoraj świętowali:

1. Maria i Stanisław Doboszowie – Hedwiżyn

2. Janina i Jan Dziduchowie – Dereźnia Solska

3. Alina i Henryk Głąbowie – Smółsko Duże

4. Józefa i Henryk Gozdecy – Rapy Dylańskie

5. Maria i Marian Kapkowie – Kolonia Sól

6. Barbara i Marian Kielbasowie – Korytków Duży

7. Krystyna i Marian Kielbasowie – Korytków Duży

8. Bernardyna i Jan Koblowie – Nadrzecze

9. Marianna i Jan Krętowie – Dereźnia Zagrody

10. Aniela i Julian Łebkowie – Sól

11. Krystyna i Józef Niziowie – Sól

12. Krystyna i Józef Ramanikowie – Podlesie

13. Anna i Władysław Różańscy – Sól

14. Maria i Wiktor Smolińscy – Ruda Solska

15. Krystyna i Tadeusz Wąsikowie – Wola Duża

16. Helena i Józef Wojdowie – Dereźnia Solska

17. Stanisława i Jan Wojdowie – Gromada

18. Katarzyna i Marian Zygmuntowie – Korytków Duży

19. Maria i Marian Zygmuntowie – Bukowa

Sebastian Chyl

Ochotnicza Straż Pożarna w Smółsku Dużym najlepsza!

Ochotnicza Straż Pożarna w Smółsku Dużym okazała się najlepsza w gminnych zawodach sportowo-pożarniczych. Na drugim miejscu uplasowali się druhowie z Brodziaków, a na najniższym stopniu podium sklasyfikowany został Korytków Duży.

W zmaganiach wzięło udział 18 drużyn, w tym 15 męskich, 1 kobieca oraz 2 młodzieżowe. Wydarzenie, które na Gromadę przyciągnęło dawno niespotykane tłumy odbywało się przy doskonałej pogodzie, oraz zaciętej rywalizacji, w której rywalizowali w takich konkurencjach jak sztafeta 7x50 i ćwiczenia bojowe, a także musieli się zmierzyć z musztrą.

Klasyfikacja końcowa:

1. OSP Smółsko Duże
2. OSP Brodziaki
3. OSP Korytków Duży
4. OSP Dereźnia
5. OSP Stary Bidaczów
6. OSP Ruda Solska
7. OSP Dąbrowica
8. OSP Nadrzecze
9. OSP Sól
10. OSP Wola Dereźniańska
11. OSP Hedwizyn
12. OSP Ciosmy

13. OSP Gromada
14. OSP Dąbrowica (drużyna żeńska)
15. OSP Kajetanówka
16. OSP Andrzejówka

Klasyfikacja generalna Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych:

1. MDP Wola Dereźniańska
2. MDP Sól

Klasyfikacja generalna drużyn żeńskich:

1. OSP Dąbrowica

Wszystkim startującym, a w szczególności zwycięzcom chciałbym złożyć gratulacje. Cieszę się, że zawody przyciągnęły tak ogromną liczbę mieszkańców, którzy z bliska mogli zobaczyć jak wyszkolone są poszczególne jednostki z terenu Gminy Biłgoraj - powiedział Wójt Wiesław Różyński

Sebastian Chyl

Wójt z absolutorium

Rada Gminy Biłgoraj na wczorajszej XLIX Sesji udzieliła jednogłosego absolutorium dla wójta Wiesława Różyńskiego.

Po otwarciu obrad przez Przewodniczącego Rady – Jana Majewskiego podjęto uchwały dokonujące zmian w budżecie gminy na 2022 rok, a także w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej. Następnie wójt Wiesław Różyński przedstawił raport o stanie Gminy Biłgoraj za 2021 rok. Kulminacyjnym momentem sesji było głosowanie nad udzieleniem wotum zaufania. Wszyscy radni jednogłośnie zagłosowali za udzieleniem absolutorium dla Wiesława Różyńskiego. Ponadto zatwierdzono sprawozdanie z wykonania budżetu.

- Dziękuję za okazane zaufanie. Mimo wielu trudności udało nam się zrealizować zaplanowane inwestycje. Nadal stawiamy na rozwój gminy w sferze gospodarki wodno-ściekowej, a także dbamy o aspekty kulturalno-społeczne. Jestem przekonany, że kolejne miesiące dla naszej społeczności będą jeszcze lepsze – powiedział Wiesław Różyński.

Sebastian Chyl

Młodzież z wizytą w urzędzie

Po dwuletniej przerwie od organizowania imprez kulturalno-sportowo-rozrywkowych rok szkolny 2021/2022 stał się przełomowym i wiele wydarzeń ponownie zostało zorganizowanych.

Z inicjatywy Wójta Wiesława Różyńskiego postanowiono wyróżnić i nagrodzić młodzież, która w ostatnich miesiącach wykazała się spektakularnymi wynikami, a ich sukcesy miały swój pozytywny wydźwięk w całym kraju. Do takich osób należy drużyna reprezentująca Szkołę Podstawową w Korczowie, która po wygraniu zawodów gminnych, powiatowych i wojewódzkich zajęła IV miejsce w Ogólnopolskim Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym. Reprezentowali ją Emilia Grabias, Natalia Grabias, Adrian Surzyński i Karolina Woźnica. Rewelacyjne rezultaty w zawodach lekkoatletycznych osiągnęła Natalia Przytuła na co dzień ucząca się w Zespole Szkoły Podstawowej i Przedszkola im. Mieczysława Pasiaka w Soli. Natalia z racji występów sportowych nie mogła się dzisiaj pojawić, ale w najbliższej przyszłości odbierze osobiście wyróżnienie z rąk Wójta. Nagrodzone za swój wkład w promocję Gminy Biłgoraj i lokalnej kultury zostały również Katarzyna Rączka i Milena Jargieło, które w piękny sposób prezentują z sukcesami na scenach wielu festiwali tradycyjne pieśni biłgorajskie.

- Jest mi niezmiernie miło gościć tak uzdolnioną młodzież, która osiąga sukcesy zarówno w zmaganiach sportowych, jak i kulturalnych. Z wielką satysfakcją przyznałem im nagrody,

oraz złożyłem podziękowania w imieniu całej naszej społeczności za wybitne osiągnięcia, ale także promocję Gminy Biłgoraj. Cieszę się, że możemy swobodnie porozmawiać i wymienić poglądy. Te sukcesy to determinacja i poświęcenie dużej ilości czasu. Jesteśmy jako społeczność z nich dumni i liczę, że w kolejnych latach takie wyróżnienia, będzie odbierało coraz większe grono naszej uzdolnionej młodzieży – powiedział Wójt Gminy Biłgoraj Wiesław Różyński.

Sebastian Chyl

Badania terenowe w Puszczy Solskiej

Na zaproszenie Gminnego Ośrodka Kultury w Biłgoraju do Puszczy Solskiej w dniach 24–26 czerwca 2022 r. przyjechała grupa naukowców z Warszawy oraz Białowieży, którzy przeprowadzili wstępne badania terenowe nad historią środowiskową oraz dziedzictwem kulturowym lasów wokół Biłgoraja. Badania te były kolejnym etapem działań po konferencji „An-drzejkowe Spotkanie z Historią”, która miała miejsce 27 listopada 2021 r.

Po Puszczy Solskiej naukowców oprowadził Dominik Róg z Gminnego Ośrodka Kultury w Biłgoraju. Głównym punktem badań były zaginione osady leśne, gdzie zamieszkiwali budziarze, których wiele znajdowało się w lasach na terenie obecnej Gminy Biłgoraj. Grupa badawcza przeprowadziła badania wstępne m.in. w lesie Krasne, gdzie istniały osady Wilkosa, Fusiarsza oraz Luchowskich, w lesie Ratajówki (osady Ratajów, Kobla) a także w lasach pod Smółskiem i w okolicy Wielkiego Ba-

zitywne wyniki, które zachęcają do prowadzenia w Puszczy Solskiej interdyscyplinarnych badań nad historią środowiskową i dziedzictwem kulturowym tych terenów.

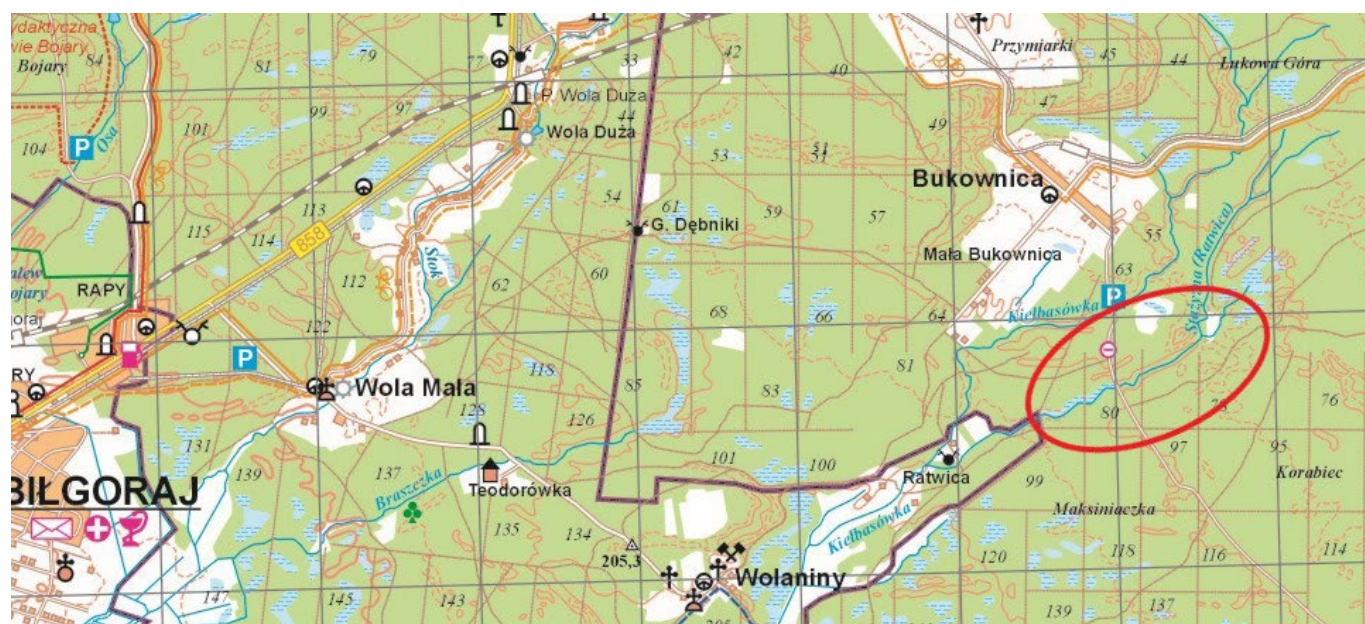
W badaniach brali udział: dr hab. Michał Słowiński oraz dr. Tomasz Związek z Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Polskiej Akademii Nauk w Warszawie a także dr inż. Ewa Zin, dr hab. Marcin Klisz oraz Kamil Pilch z Instytutu Badawczego Leśnictwa.

Dominik Róg

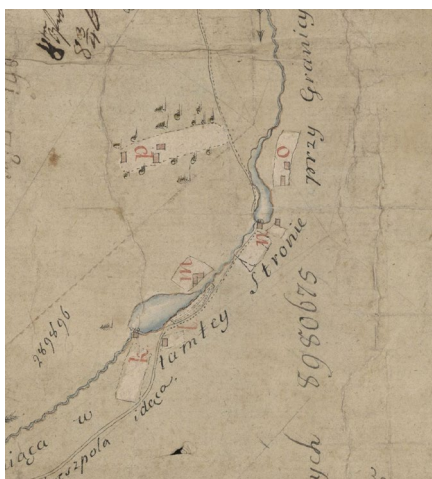
Początki Ratwicy – (cz. II – łubiarze)

W poprzednim numerze „Kultury” opisywaliśmy początki osadnictwa nad rzeką Ratwicą, które sięga I połowy XVIII w., a w szczególności skupiliśmy się na osadzie i młynie rodu Paczosów. Młyn ten znajdował się na szlaku handlowym najbliżej od strony Biłgoraja (tam gdzie zachowały się obecne zabudowania).

W tym numerze opiszemy kolejne osady, których śladów należy szukać wzdłuż rzeki Ratwicy, na północny-wschód od obecnych zabudowań. Przybliżymy dzieje osady Łubiarzów, która znajdowała się na rzece Ratwicy, w okolicy dwóch mostków przez strumyki na drodze Bukownica-Smolnik.

Gdybyśmy w 1787 r. przeszli starym gościńcem z Biłgoraja do Tereszpola i jeszcze dalej za obecne zabudowania wsi Ratwica trafilibyśmy na kolejną osadę, gdzie znajdowały się dwa młyny, dwa stawy, karczma, chałupy Łubiarzów, Żmudzkiego i Skóry, a przy chałupach pola i łąki. Więcej informacji o tej osadzie daje mapa lasów tereszpolskich z 1787 r.

Osada Łubiarzów na fragmencie mapy lasów tereszpolskich z 1787 r.

Z przypisów do mapy dowiadujemy się, że zobaczylibyśmy tam „pola wedle karczmy i stawu drugiego na Ratwicy ciągnące się” (lit. „k” i „l”). Dalej była chałupa Żmudzkiego z drugiej strony stawu (lit. „m”), chałupa Marcina Łubiarza i pola przy niej będące, a przy tej chałupie staw trzeci z młynem na rzece Ratwicy (lit. „n”). Wzdłuż tego trzeciego stawu było zabudowanie i pola Skury, który był w 1783 r. młynarzem. Bliżej Bukownicy, pomiędzy rzeczkami Ratwicą a Kiełbasówką znajdowały się chałupy Łubiarzów, przy których były pola, graniczące z dawnym gościńcem tereszpolskim (lit. „p”).

Co o osadzie Łubiarzów mówią dawne inwentarze? Prawdopodobnie jednym z pierwszych osadników był Marcin Łubiarz, którego osiadłość notowana jest nad Ratwicą już

w 1723 r. Rewizje z połowy XVIII w. z kolei informują nas, że osadnictwo nad rzeką Ratwicą jeszcze wtedy traktowano łącznie i że zamieszkiwali tam „Wolanie Maziarze z Lasowemi i Młynarzami”. W 1755 r. młynarzem był Wojciech Łubiarz, a w osadzie mieszkali jeszcze Wojciech Skura oraz Tomek Łubiarz i Wojciech Łubiarz. Osadnicy zajmowali się wyrobem smoły oraz pilnowaniem lasów ordynackich na polecenie zarządu dóbr. Pod koniec XVIII w. w większości zostali oni wpisani do inwentarza budziarzy leśnych, choć pełnili też inne funkcje. Z inwentarza z 1792 r. dowiadujemy się, że Bartłomiej Żmudzki był grabarzem, a Wojciech i Marcin Łubiarze oraz Paweł Skura byli traktowani jako budziarze.

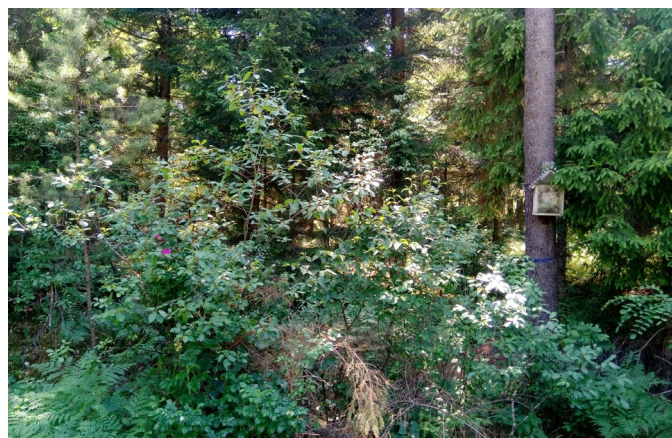
Z kolei z 1783 r. zachował się bardzo ciekawy inwentarz arendy tereszpolskiej opisujący karczmy, młyny, austerie itd. W spisie odnajdujemy opis „karczmy w borze u Młynków”, która była „w węgly budowana dranicami pobita”. Oprócz tego znajdujemy tam także „Opisanie młynków 3ch na rzece Ratwicy” tj. pierwszy młynek Łubiarzów o jednym kamieniu, drugi młynek Skurów w węgly budowany i trzeci Paczosów o jednym kamieniu (o którym pisaliśmy poprzednio).

O ile w miejscu, gdzie dawniej istniał młyn i osada Paczosów, dzisiaj da się odnaleźć ciągłość osadnictwa, to po osadzie „Łubiarzów” pozostały jedynie nazwy miejscowe takie jak „Łubiarzowa Starzyzna” oraz pamięć mieszkańców. Przy drodze z Bukownicy na Smolnik, niedaleko mostku na Ratwicy odnajdziemy przywieszoną na drzewie niewielką kapliczkę, która może być śladem po dawnej osadzie oraz po gajówce, istniejącej tutaj jeszcze w czasie II wojny światowej.

Wykorzystano akta z Archiwum Państwowego w Lublinie, zespol: Archiwum Ordynacji Zamojskiej w Zwierzyńcu:

- Sygn. 1541 Rewizja pól sznurowych wsi Tereszpola od roku 1723 do roku 1762,
- Sygn. 1538 Rewizja Klucza Zwierzyńckiego
- Sygn. 1540 Inwentarz klucza zwierzyńckiego z 1792 r.
- Sygn. 1149 [Atlas] - Zbiór map lasów ordynackich w Galicji in martio 1793 uczynionych
- Sygn. 2912 Tabella powinności włościan wsiów Hedwizyna, Bukownicy, Wolaninów z Ratwicą i części wsi Tereszpola do folwarku Porąb należących oraz
- Mapa Miega (mapire.eu) oraz opisy do niej w: Galicja na józefińskiej mapie topograficznej 1779-1783, tom 8

Oprac. Dominik Róg

Dzika róża i kapliczka na sośnie w miejscu osady

Gajówka Starzyzna oznaczona na przedwojennej mapie WIG. Dawniej tam znajdował się młyn

Opowieści z dawnych lat – Wiktoria Rymarz o korczowskich strachach

Starsi ludzie nie mieli telewizorów, nie umieli pisać w większości i czasem się nudzili, dlatego się schodzili i opowiadali, każdy co miał do opowiedzenia. Pamiętam, że do mojego ojca schodzili się kiedyś sąsiedzi, bracia i inni. Ja lubiłam bardzo słuchać, co oni tam sobie mówią. Siadałam gdzieś z boku zwykle i słuchałam.

Opowiadali o strachach, o legendach, o tym jak ktoś komuś na źle robił, jak się paliło, jak ktoś komuś komin zatkał, jak żarty robili... Mówili też, że dawniej tu las był, a później wykarczowali i powstała wieś, mówili, którądy stara droga szła... Że dawniej była taka dylówka, później z kamienia.

Pamiętam, że raz sąsiad przyszedł i sobie opowiadali o różnych strachach, o śmierci, co Na Ławce pod Brodziakami siadała. Tam trzeba było przejść przez taki rów, strumyczek niby, nad którym była jako mostek taka ławka. Mówili, że jeden nie mógł przejść, bo śmierć mu na plecach siadła i musiał ją przenosić. Słyszałam też już z dawien dawna, że przy szosie ze Smólska do Biłgoraja była taka stara kapliczka, przy której zawsze coś straszyc.

Jak byłam jeszcze panienką to chodziłam z Korczowa piechotą na Ratwicę uczyć się szyc. Szłam do Brodziaków, później na Wołaniny i na Ratwicę. Ponad Czarną Ładą pod Brodziakami szła ścieżka, a w poprzek tej ścieżki były takie rowy spuszczone z pól i łąk do rzeki. Jak szłam tamtędy, to zawsze mi się przypominały te strachy co opowiadali o tej śmierci, co na ludziach siadała.

Bezednia to rzeczka od Korczowa poza Chorosnym, pomiędzy polami smólszczańskimi a lasem Chorosne i Krasne. Ona sięga też z drugiej strony do samych Rogali. Mówili na to Bezednia, ponieważ tam była straszna grzęzawica, że dna nie było, że można było pójść na dno i nie wyjść.

Pamiętam, że tak dzieci straszali. Starsi ludzie mówili, że nazywa się to Bezednia bo tam się utopił jakiś bogaty Pan, razem z końmi i zaprzęgiem.

Opowiadali też, że razu pewnego w Korczowie siedzieli sobie kawalerowie ze wsi i rozmawiali. Wieczorem wyszli z domu i zobaczyli, że biega młody, piękny żreback. Chcieli go złapać, ponoć ganił za nim całą

noc, ale nikt go nie złapał i jak zaczął się dzień robić, to ten żreback znikł.

Oprac. Dominik Róg

Wspomnienia wojenne z Korczowa – Tadeusz Oleszczak

Tadeusz Oleszczak opowiada o ucieczkach w lasy w lecie 1943 r., o zapomnianym żołnierzu wyklętym, który zginął pod Korczowem oraz o tym jak po wojnie się dzieci bawiły.

Pamiętam dni, kiedy Niemcy ludzi wysiedlali. Przeżyliśmy to bardzo, a tylko cudem uniknęliśmy wywózki. Wtedy wszyscy uciekali do lasu pod Ładę, no i my też pojechaliśmy tam rano. W lesie ukrywało się dużo ludzi. Byliśmy tam, gdzie ciągną się góry od szosy Biłgoraj-Smółsko aż pod Czarną Ładę. Tam każdy gonił krowy i inny dobytek. Pamiętam, że krowy ryczały i zgroza była. Podobna akcja była już wcześniej w Dereźni, także wieści już wcześniej krążyły po wsi. Ludzie wiedzieli, że przyjdzie czas także na Korczów.

Wiedzieliśmy, że z Dereźni ludzi do obozu w Majdanku pod Lublin wywozili. Z Dereźni też była sąsiadka, która mieszkała naprzeciw nas. Jej siostra na Dereźni się ukryła, a później uciekała w lasy pod Ładę. Przyszła wtedy do nas i mówi: *Wychodźcie, w Dereźni już ludzie*

wywieźli, prawie nikogo nie ma, to jedźcie szybko na Dereźnie, tam już się uchronicie.

Wtedy kilka rodzin posłuchało i pojechaliśmy. W okolicy obecnego wysypiska w Korczowie wtedy rósł las. Ta sąsiadka mówi do nas: *Jak ja pójde na Korczów i zobaczę, że w Korczowie nie ma Niemców, to wciągnę wiadro w studnię. Chodziło jej o żurawia, i mówi: Jak ten żuraw będzie widać z lasu, to jedźcie. To będzie znaczyło, że Niemców nie ma i w Korczowie, i w Dereźni tym bardziej.* No i nasi patrzyli tam w stronę tego żurawia. Jak przejeżdżaliśmy przez szosę, to widzieliśmy, jak w końcu Korczowa stawały niemieckie samochody. Zaczynali pacyfikować Korczów, widzieliśmy ich. Ludzie uciekali do lasu w drugą stronę, bo liczyli, że tam Niemcy nie pójdą. A my w stronę Dereźni szliśmy.

Pamiętam, że jak wyjeżdżaliśmy na tak zwane *Jedliny*, czyli w lasek między Rogalami, a Dereźnią i Korczowem, tam piaszczystym wygonem jechali Niemcy. Jak wyjeżdżaliśmy z tych Jedlin, to widzieliśmy jak Niemcy jechali trzykołowym motocyklem. Zapamiętałem, że na przodzie mieli w przyczepce karabin maszynowy. Na szczęście patrzyli na drogę i nie zauważyli nas. Szczęśliwie doszliśmy do Dereźni, gdzie byliśmy dwa albo trzy dni.

Niektórzy przeszli przez rzekę Czarną Ładę i po tamtej stronie rzeki się ukrywali, w stronę Wymysłówki [Edwardowa – D.R.]. Słyszałem różne opowieści o tym, co się działo z ludźmi w lesie nad Ładą. Psiuk z Aleksandrowa, który był na służbie w Korczowie jako pastuch, ukrył się tak, że przykrył się mchem. Jego Niemiec nie chciał zabić, bo tylko przeszedł po nim. Nadepnął mu na czoło i poszedł dalej, może żeby go później wspominał? W lesie zginęło kilka osób z Korczowa, inni zostali zabrani. Przytuła był w Majdanku i przeżył.

Moich dziadków z Dereźni też Niemcy zabrali. Wzięli ich najpierw do Zwierzyńca, a potem do Majdanku. Babcia z tych wywozek wróciła, a dziadek został, zmarł w obozie i go tam Niemcy spalili. W Dereźni był sołtys K., który żył dobrze z Niemcami, ale dzięki temu on dużo ludzi z tego Majdanku uratował. Jak dziadek już tam zginął, to ten K. wyciągnął stamtąd moją babkę. Sołtys miał za żonę córkę mojej babki. Chyba jeszcze jakąś rodzinę z Dereźni z Majdanku wyciągnął. Ta kobieta była później przede mną dyrektorką w szkole w Korczowie.

Słyszałem o Kiszce, który ukrywał się pod Ciosmami, ale i u nas był taki człowiek: Kwieciński. AKowcy się ukrywali po wojnie, a wielu wyjechało na zachód. Ten Kwieciński już po wojnie chodził po wsiach, ale ktoś wyczuł, że on i do Korczowa przychodzi. Ktoś dał znać, że on przez Korczów w stronę lasu Krasne, pomiędzy Korczowem a Okrągłym, przechodził. To było niedaleko dzisiejszego budynku szkoły w Korczowie. Trudno powiedzieć do kogo on szedł. Ktoś mu musiał gdzieś tutaj pomagać. Ludzie później mówili, że tutaj jeden był w UB i szpiegował jego trasę.

Wtedy była jasna noc, księżyc świecił mocno. Wtedy ten Broniek Kwieciński przechodził przez szosę koło sklepu w stronę suszarni. Ale tam już było wszystko obstawione. Zabili go pod suszarnią. Później jego ciało położyli tam, gdzie dzisiaj jest budynek Urzędu Gminy Biłgoraj, tam było kiedyś gestapo, później UB. Tam było takie podwórze, gdzie go pod płótem rzucili, w samej koszuli. Pamiętam, że to było w czwartek, na ulicy stało po cywilnemu kilku funkcjonariuszy i mówili przechodniom: *Chodźcie, zobaczcie, to wróg klasy robotniczej, jak zginie taki, zginie jak pies i będzie tak leżał*. Już nie chodziłem tam blisko, tylko patrzyłem, bo zapraszali wszystkich ludzi. Stali, kto szedł chodnikiem to: *O, zobaczcie jak kończą tacy zdrający ojczyzny*. Widziałem, że leżał tam zabity.

Zabili go i pod płóten rzucili, żeby każdy mógł zobaczyć.

Ten Bronisław Kwieciński pochodził z Majdanku Gromadzkiego. Ukrywał się do 1953 czy 1954 r. Później zacząłem pracę nauczycielską i poszedłem na zastępstwo do Gromady. We wrześniu dojeżdżałem z domu z Korczowa do Gromady. Ale na jesień, jak się zaczęła słońca, to poprosiłem kogoś, żeby mi pomógł tam zamieszkać, no i żeby mi ktoś gotował i prał. W tym Majdanku Gromadzkim była wdowa, która się zgodziła. Ja jej za to płaciłem i jeszcze coś jej gmina dopłacała. Okazało się, że zamieszkałem u ojca tego zabitego Bronka. Ten Kwieciński nie chciał rozmawiać, bo bał się, żebym nie zdradził czy coś. Nigdyśmy tak szczerze nie porozmawiali o tym Bronku.

W wojnę Niemcy bali się jechać gościńcem z Biłgoraja przez Krasne w kierunku Smółska. Szosy tam nie było, tylko piaszczysta droga. Któregoś razu, gdzieś w lesie, może w tę akcję kiedy bitwa pod Osuchami, Niemcy wzięli ze sobą dwóch chłopów z Korczowa, Piskorskiego i Grabiasa. Piskorskiemu kazali ciągnąć brony koniem przed nimi, żeby minę wykopał i żeby wybuchła. Sami Niemcy jechali na furmance z Antonim Grabiasem. Konie przeszły, on siedział z przodu, a Niemcy z tyłu na wozie. Wtedy mina wybuchła i temu Grabiasowi rękę chyba urwało, a z tej rany zmarł. Minę zastawili partyzanci, jak się cofali. Niemcy akcje przeciw tym partyzantom robili. Byłem później z mamą na pogrzebie Grabiasa. Jeszcze byłem malutkim chłopakiem, ale pamiętam to jak dziś. Zrobiło to na mnie chyba takie wrażenie, on w trumnie leżał, w tym drewnianym domu. Ten dom stał tam, gdzie teraz jest murowany. Wiem, że to było latem, ciepło było, bo boso byłem.

Pamiętam, że widziałem jak bomby leciały nad rzeką Ładą. Chyba dalej tam leżą. Trzy tam na pewno są, bo widziałem jak spadały. Pasłem wtedy krowy, kiedy leciała cała eskadra samolotów sowieckich. Jeden zakręcił, zakołował nad Korczowem i potem z powrotem w tamtą stronę. Spuścił bomby, które wyglądały jak jajka. Były bez zapalników. To już dalej, nad samą Ładą, a te tutaj były w okolicy szosy, która przez las Krasne przechodzi. Później tacy chłopacy mający po około 18 lat wykopali te dwie bomby. Rozpalili ognisko i te bomby wrzucili. Wracaliśmy wtedy akurat z kościoła w Niedzielę Wielkanocną, kiedy to wybuchło. To mi Grabias opowiadał, że chłopaków tam było sporo, ale zdążyli się pochować. W lesie, gdzie to wybuchło w promieniu 50 metrów żadna sosna nie została. Potem wyciągnęli kolejną, ale ona długo w ziemi leżała, więc jak wrzucili do ognia, to tylko pękła. Później z niej ten żółty proch zbieraliśmy.

Pamiętam też takiego artystę Stasięnkę, który robił eleganckie konfesjonały, one stoją w Puszczy w kościele do dzisiaj. On w czasie wojny został gdzieś zamordowany.

Oprac. Dominik Róg

Mieszkańcy dawnej Gminy Sól w wojsku rosyjskim podczas I wojny światowej (część II -SÓL I i SÓL II)

Prezentujemy kolejną część wykazu inwalidów wojennych z czasów I wojny światowej z dawnej Gminy Sól. Więcej o wykazie w poprzednim numerze „Kultury”.

Mieszkańcy dawnej Gminy Sól w wojsku rosyjskim podczas I wojny światowej (część II -SÓL I i SÓL II)

Prezentujemy kolejną część wykazu inwalidów wojennych z czasów I wojny światowej z dawnej Gminy Sól. Więcej o wykazie w poprzednim numerze „Kultury”.

Wykaz osób, które miały uzasadnienie do otrzymywania zasiłków z tytułu powołania ich żywiciela do służby wojskowej rosyjskiej z powodu ostatniej wojny światowej [I wojny światowej – D.R.]			
GMINA SÓL			
POWIAT BIŁGORAJ			
WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE			
Imię i nazwisko osoby powołanej do służby w wojsku rosyjskim	Miejscowość	Gdzie służył/przez kogo powołany	Czy powrócił?
Antoni Grabias	Sól II	66 Butryjski pułk	Powrócił w lipcu 1918
Jan Kowal	Sól II	25 sapiorna rota oddzielna	Powrócił w sierpniu 1918
Józef Łokaj	Sól II	25 sapiorna oddzielna rota	Powrócił 5 lipca 1918
Piotr Małek	Sól II	W artyleryjskiej brygadzie	Nie powrócił
Antoni Pułapa	Sól II	66 Butyński pułk piechoty	Powrócił w grudniu 1918
Andrzej Wolanin	Sól II	I Newski pułk piechoty	Powrócił 10.I.1918
Adam Brzezowski	Sól II	Karski Pułk piechoty	Powrócił w styczniu 1919
Jan Dziduch	Sól II	3 dywizjon wywiadowczy	Powrócił 16.7.1918
Franciszek Wilkos	Sól II	103 Piotrozawodsky pułk piechoty	Powrócił w grudniu

Franciszek Jauda	Sól II	Wojsk. naczel. Zamojski	Nie powrócił
Jan Grabjas	Sól II	Wojskowy naczel. Zam.	Powrócił 4.VI.1918
Michał Rapa	Sól I	18 [niecz.] zapasowej piechoty	Powrócił w grudniu 1919
Franciszek Nizio	Sól I	Wojenny nac. Wojskowy	Nie powrócił
Walenty Gliwa	Sól I	18 drużyna robocza	Powrócił w marcu 1920
Andrzej Róžański	Sól I	13 oddział armii rosyjskiej	Powrócił w marcu 1917
Wawrzyniec Kaczór	Sól I	18 drużyna robocza	Powrócił w sierpniu 1919
Józef Lisiecki	Sól I	18 sapiorna rota	Powrócił IV 1918
Franciszek Niemiec	Sól I	Wojsk. Nacz. Zamojski	Nie powrócił
Józef Róžański	Sól I	22 oddzielna rota	Powrócił w sierp. 1918
Wawrzyniec Róžański	Sól I		
Paweł Bukryj	Sól I	299 Dębliński pułk	Powrócił w maju 1918
Michał Dzióra	Sól I	Wojen. Nacz. Wojskowy Zamojski	Nie powrócił
Józef Paluch	Sól I	75 [niecz.] art. brygady	Powrócił w grudniu 1918
Jan Wilkos	Sól I	1 oddzielny ciężki dywizjon art. Ciężkiej	Powrócił w lipcu 1918
Jan Dwiduch	Sól I	Wojen. Naczelnik. Zamojski	
Jan Grabias	Sól I	66 pułk Butyrski	Powrócił 8 grudnia 1918
Franciszek Pułapa	Sól I	66 pułk Butyrski piechoty	Powrócił 10.III.1918
Antoni Paluch	Sól I	19 pułk. Oddzielna sapiorna rota	Powrócił w czerwcu 1918
Jan Rapa	Sól I		
Stanisław Michalewski	Sól I	Wojen. Nacz. Zamojski	Powrócił we wrześniu 1918
Piotr Ruent [?]	Sól I		
Jan Pułapa	Sól I	15 sapiorny batalion	Nie powrócił
Józef Choma	Sól I	Wojn. Nacz. Wojsk. Zamojski; 57 brygada art.	

Józef Choma	Sól I	Wojn. Nacz. Wojsk. Zamojski; 57 brygada art.	
Jan Paluch	Sól I	32 inżynierska robocza dywizja	
Antoni Pałubski	Sól I	1 rota sapernej drużyny	Powrócił 5 maj 1917
Jan Grabias	Sól I	Wojsk. Nacz. Zamojski	
Józef Cielica	Sól I	1 brygada artylerii	Powrócił 14.VIII.1919
Stanisław Cieślak	Sól I	Moskiewski Pułk Piechoty	
Wawrzyniec Raduj	Sól I	Wojskowy Zamojski	
Sól, dnia 3 sierpnia 1920 r.			

Oprac. Dominik Róg

